

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 29, 1990

Nr. 232

Landsbergis:

Lietuva pavojuje

Vilnius. — (LIC) — Praėjusi šeštadienį Vytautas Landsbergis kalbėjo į tautą per Lietuvos televiziją, atkreipdamas dėmesį į kylantį pavojų Pabaltijo respublikoms. Vėliau Gorbaciovo pasisakymai ir dešiniųjų sluoksnių spaudimas Kremliuje kelia rimtą grėsmę demokratiškai išrinktoms Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms. Antradienį ir trečiadienį buvo čia spausdinama jo kalba. Šiandien pateikiame paskutinę tos kalbos dalį.

Neturėkime iliuzijų, kad nedirba ir nepadirba. Fantastiškiausi gandai pakuždami į ausis tai apie vieną, tai apie kitą valstybės vadovą, — o kitąsyk melas gudriai pripinamas prie kokio eilinio faktelio ar aplinkybės, kad žmonės lengviau tuo melu patikėtų ir tada nusiviltų, netektų nuotaikos... Specialistai dirba, žinoma, išnaudodami ir mūsų pačių silpnybes, apkalbų pamėginimą.

Toks šmeižtas, kaip „Litva sovetskaja“, išspausdintas apie ministrės pirmininkės tėvą, Lietuvoje nesunkiai paneigiamas; bet nueis tirais per kitus bolševikų laikraščius plačiojojo sąjungo, ir ką gali žinoti, gal padarys žalos, gal kieno nors akimis Lietuva ir gerbiama K. Prunskienės jau blogiau atrodys. O juk spaudinantieji ir pats drg. Burokevičius žinojo, kad netiesą spausdina!

Melas, šmeižtai, provokacija

Išsina į Maskvos televiziją du veikėjai, Šved ir Naudžiūnas, ir dėsto, rodydami primityvią klastotę, neva Lietuvos Krašto apsaugos departamento rusiška rašta su instrukcijomis, kaip vargšus SSSP šalininkus žada suimti, apsiginklavę lauztuvais ir limuziniais, ir ištremti į tolimus šalies rajonus. Dėstydami veikėjai žino, kad raštas netikras, padirbtas, kad tai melas ir provokacija, Lietuvos šmeižimas rusų žmonėms, — žino, bet eina ir daro. Galima būtų paklausti: kodėl taip sunieksėjot? — bet ir atsakymas žinomas.

Kam viso to reikia, irgi aišku, — didžiajam šeiminkui. Jis juk ir Europoje išsijouos aiškina, kurie pavojingi būtų tie visi ekstremistai, nacionalistai, totalitaristai, neremkit jų nepriklausomybės; tad reikia ir Sovietiją pasiurpinti, bent jau nuomonę sudaryti, kad prieiklus, desantininkais užleisus, mažiau kas užtartų.

Pasižiūrėkime į save

Turime ir į save pasižiūrėti, ypač į kai kuriuos gatvių veikėjus. Koks mūsų tikras požiūris į kitataučius Lietuvos gyventojus, galbūt piliečius? Dažniausiai berods paprastas, žmoniškas ir kultūringas. Jei kas ir pasigintija, tai dėl politikos ir kol kas be muštynių. O gatvių sambūriuose pasitaiko visko. Nepamirškime, kad žmogaus užsiuolimas dėl to, tarkim, kad jis rusas, rodo tik užsiuolantčiojo kultūros stoką. O kitąsyk tai tolygu paslaugai, kuria padarytum ir savo, ir to rusų kaimyno bendram priešiui, norinčiam, kad jį peštumėtės. Didžiausia kova vyksta masty-mo ir jausmų, pažiūrų ir propagandos srityse.

Grasymai, kad kas tarnaus Sovietų kariuomenė, tam būsiąs „karo lauko teismas“ —

jau grynai provokaciniai. Dovanėlė Švedui ir jo vadams, taip pat ir tai sovietų propagandai, kuri vis aiškina ir tebeaiškina, kad visi Lietuvos jaunuoliai norėtų tarnauti Sovietų armijoj, bet juos kažkas terorizuoja.

Reikėjo įrodyti ar šiaip „kal-tinamosios“ medžiagos prieš Lietuvą — štai ir atsirado, kas parūpina.

Prezidento išpėjimas

Dabar sakysim, kad imperiniai pasirengimai baigti, Lietuvos žmonės išvarginti ir supjudyti, parlamentas paralyžuotas, Maskvoj suplanuota nauja Lietuvos vyriausybė, vadovaujama kokių dviejų rašytojų, saugumiečiai suorganizuoja dar kokią provokaciją su saviškių aukomis, ir Kremlius paleidžia kumštį, mandagiai vadinamą prezidentiniu valdymu. Tąsyk Lietuvoje vėl aktyvi okupacija, kaip 1940-aisiais, ir ieškoma lankstinių bendradarbių, kurie gal pasirašytų tą galutinį įstatymą „suverenių“ respublikų sąjungą. Ką patarti?

Pirmasis patarimas — iš neprievartinės politinės kovos metodu. Nedalyvauti po perversmo jokiuose, ne mažiau suose rinkimuose, kad paraišytininkų patstatyti valdžiai neduotume ne mažiausios teisėtumo priedangos.

Antras patarimas — pasiklausti širdies ir sąžinės. Ta naktis, pačiai Sovietų imperijai griuvant, jau nebebuvo ilga. O gal ji ir neužeis, jei išlaikysim kantriai, atsiribosim nuo įtartinų išsiokėlių ir nesileisim stumdami kiti prieš kitą.

Mirė kun. dr.

St. Gruodis, SJ

Iš Kauno mums rašo, kad lapkričio 1 d. Kaune mirė buvęs Jėzuitų provinciolas kun. dr. Stanislovas Gruodis.

Prof. dr. kun. St. Gruodis gimė 1896 vasario 12 d. Bagužiškių km., Pabaisko parapijoje. Buvo bebaigias Ukmergės gimnaziją, kai 1915 metais praradė frontas ir teko evakuotis į Rusijos gilumą. Voroneže baigė gimnaziją aukso medaliu. Išvyko į Petrapilį ir pradėjo studijas karo medicinos akademijoje. Kilus revoliucijai, Gruodis grįžo į Ukmergę ir sėkmingai mokytojavo, dėstydamas lietuvių kalbą. Bolševikams užpuolus kraštą, išsina savanorių ir nepriklausomos Lietuvos kariuomenės, dalyvauja mūšiuose. Paleistas iš kariuomenės, vėl grįžta į Ukmergę mokytojauti. Vėliau įstoja į Lietuvos krikščionių demokratų partiją. 1920 metais mokytojas St. Gruodis išrenkamas pirmojo Lietuvos Steigiamojo seimo atstovu.

Istoja į Kauno kunigų seminariją. Kunigų įšventintas 1925 birželio 14 d. Studijuodamas susirūša su jėzuitais ir tampa jų vienuolių nariu. Pagilines studijas užsienyje, mirus prel. Maironiui, Vytauto Didžiojo universitete Teologijos fakultete dėsto moralinę teologiją ir pastoralinę mediciną. Paruošė daktaratą tema „Negimusios gyvybės panaikinimas“. Rašė straipsnius ir knygas dorovės klausimais.

Vokiečių okupacijos metais paskiriamas Jėzuitų provinciolu, Kauno kunigų seminari-

John Major, naujasis Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas, su savo žmona Norma, kai buvo išrinktas Konservatorių partijos vadu.

Pabaltijo parlamentų nepaprastoji sesija Vilniuje

Vilnius. 1990 lapkričio 27. (LIC) — Čia pirmą kartą istorijoje įvyksta trijų Pabaltijo valstybių demokratiškai išrinktų Estijos, Latvijos ir Lietuvos parlamentų sesija ši šeštadienį, gruodžio 1 d., Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos rūmuose. Šitas nutarimas susaukti nepaprastą trijų Pabaltijo valstybių įstatymų leidėjų sesiją buvo nutartas Jūrmaloje lapkričio 21 dieną Pabaltijo Tarybos vadų pasitarime, kai buvo pasabėta, jog Sovietų prez. Michailas Gorbaciovas nusprendė bet kokia kaina sulaukyti Pabaltijo valstybės nuo nepriklausomybės, kurios neteisėtai buvo 1940 m. prijungtos jėga prie Sovietų Sąjungos. Išleistame bendrame komunikate Jūrmaloje pareiškiama, jog bendroji sesija Vilniuje aptars realų trijų Pa-

baltijo valstybių pavojų jų nepriklausomybei, kuri ateina iš Sovietų Sąjungos.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos biuro išleis-tame šiandien biuletenyje pabrėžiama, jog „Pabaltijo vadai sutinka, kad politinė pozicija tarp Sovietų Sąjungos vadų yra tokia, kuria jie nusisuka nuo demokratinių principų. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis pažymėjo, jog viešuosie pareiškimuose Sovietų prez. Gorbaciovas bauginančiai suriša Pabaltijo valstybių nepriklausomybės siekimą su kraujo praliejimu.

Iš šios sesijos kviečiami kitų šalių politikai, tarptautinių organizacijų atstovai ir užsienio žurnalistai.

Naujas Britanijos vadas

Londonas. 1990 lapkričio 27. — Reuterio žinių agentūra pranešė, jog ši vakarą naujuoju Britanijos ministru pirmininku buvo išrinktas cirko artistas sūnus, kilęs iš neturtingų klasių šeimos, gyvenęs dviejų kambarių bute, 16 metų palikęs mokyklos suola ir niekada nebuves universitete, pradėjęs dirbti autobusų bilietėlių pardavėju ir autobuso konduktoriu ir vėliau tapęs bankininku ir pagaliau Finansų ministru, John Major, kuris Margaret Thatcher buvo pasiūlytas šiai pozicijai, o taip pat ir Konservatorių partijos vadu.

Kiti du kandidatai — Michael Heseltine, buvęs Gynybos ministras, ir Douglas Hurd, Užsienio reikalų ministras, nesurinko reikiamos balsų daugumos.

Jis daugeliu atvejų pasisako už tai, už ką buvo ir Margaret Thatcher — nesišvaistyti pinigais, griežtai kontroliuoti biudžetą ir už britų interesų stiprų gynimą Europos bendruomenės kraštuose.

Trečiadienio rytą karalienė Elzbieta II paprašė 47 metų

jus rektoriumi. Antros bolševikinės okupacijos metais vėl skiriamas seminarijos rektoriumi. Dėl blogos sveikatos išvengė kėlėjimo į Sibiro.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų Gynybos ministras maršalas Dmitri T. Jazovas antradienio vakare pranešė Sovietų Sąjungos gyventojams, kad įsakyta kariuomenės daliniams panaudoti jėgą, jei reikalinga apginti karinius įrengimus, paminklus ir apsiginti nuo grėsmės sukilusiose respublikose. (Plačiau penktadienio laidoje).

— Maskvoje „Tasso“ agentūra paskelbė, kad prez. M. Gorbaciovas negalės vykti paskirtu laiku atsiimti Taikos Nobelio premijos į Norvegijos sostinę dėl krašte kylantių ekonominių ir politinių neramumų. Prašoma, kad įteikimas būtų atidėtas.

— Britanijos naujasis ministras pirmininkas John Major tuoj pranešė, kad bus atnaujinti diplomatiniai ryšiai su Sirija.

— Sovietų Sąjungos maisto pramonės viršininkas pasakė, kad maisto sąjungoje netruksta, bet nėra tik kaip jį pristatyti į krautuves, nes yra daug sunkumų su transportacija.

— Ukrainiečių Tautinė sąjunga, kuri veikia JAV ir Kanadoje, šiemet paskyrė 114,400 dol. stipendijoms savo 232 studentams, kurie yra veikūs tautinėje ukrainiečių bendruomenėje ir pažada savo joms nepasitraukti ir baigę savo mokslus bei įsigiję profesijas. Tokiu būdu jie sakosi sugebę daug savo jaunosios kartos jaunimo išlaikyti bendruomenėje, rašo „Ukrainiečių savaitraštis“, kuris yra leidžiamas Jersey City, N.J.

— JAV prez. Bushas baigė savo vizitą Meksikoje, kur su prezidentu Carlos Salinas de Gortari daugiausia aptarė laisvos prekybos klausimus.

— Dramblio kranto valstybėje pirmą kartą po 30 metų įvyko pirmieji daugpartiniai rinkimai. Laimėjo dabartinė prezidento Feliko Houphouet demokratų partija.

— Rusijos Respublikos Riazanės miestas paskelbė savo garbės piliečių rašytoją Aleksandrą Solžnitsyną, kuris „išpranašavo komunizmo žlugimą“, rašoma to miesto laikraštyje. Prie to namo, kuriame jis gyveno ir parašė savo geriausią knygą, buvo prikaltas lentelė, pagerbiant rašytoją.

— Varšuvos spauda paskelbė, jog daugiausia balsų gavo praėjusio sekmadienio rinkimuose Lech Walesa ir Stanislas Tyminski, nugalėję net Lenkijos dabartinį ministrą pirmininką Tadeusz Mazowiecki, bet to neužtenka. Jie turės dar dalyvauti antriniuose balsavimuose.

Europos Bendruomenės kraštuose dabar.

Kad tik neiširtų Sovietų Sąjunga

Busho sentimentai Gorbacioviui

Washingtonas. — Reuterio žinių agentūra praneša, jog Amerika tyliai mežg. ryšius su Sovietų prezidento Michailo Gorbaciovo politiniais varžovais, kas reikštų, jog dėmesys pradėdamas skirti iki šiol ignoruotoms jėgoms.

Sostinėje didėja kritikų skaičius, kad Busho administracija per daug artimai bendradarbiauja su Gorbaciovu, vadu, kuris praranda krašto kontrolę, kai Sovietų ekonominė ir politinė sistema aižėja. Pasikalbėjime vienas vyresniųjų vyriausybės pareigūnų pasakė, jog yra suformuota politika, kaip laikytis su irstančia Sovietų Sąjunga, bet tuo pačiu laikomasi politikos padėti Gorbacioviui. Gorbaciovas esąs daugiau už jėgos panaudojimą, kad išlaikytų pastovumą krašte, ir tuo darosi pats nepastovus daugiau už bet ką kita, pasakė administracijos ekspertas, kuris informuoja prezidentą Bushą Sovietų reikalais.

Kad tik nepakenktume Gorbacioviui

Iki šiol Valstybės departamento vyresnieji pareigūnai nenorėjo turėti reikalų su Gorbaciovo opozicijos žmonėmis, įskaitant ir Rusijos prezidentą Borisą Jelciną. „Šitas nusistatymas per paskutinius kelis mėnesius aiškiai pasikeitė, matant, kad negalima ignoruoti kitų politinių jėgų Sovietų krašte ir jas reikia pripažinti“, pasakė Reuterio korespondentui aukšto rango pareigūnas, prašęs neminėti jo pavardės dar šiuo metu. Jis tačiau pabrėžė, jog bus tęsiamas Busho sentimentas, kad „mes nepadarytume nieko sunkiau Gorbacioviui, negu kad jis turi dabar“. Bet minėtasis oficialus pareigūnas taip pat pasakė, jog esą aišku, „kad mes negalime kišti savo galvas į smėlį, kad tik vienas tėra Gorbaciovas ir kad tik su vienu juo tegalime kalbėtis“.

Ambasadoriaus patarimas

Valstybės departamento sekretorius dar praėjusiais metais pasakė Gorbacioviui, kad jis planuoja turėti ryšius ir su jo opozicijos žmonėmis. Todėl Washingtone Bakeris susitiko su ekonomistu S. Šatalinu, kuris padėjo Jelcinui paruošti reformų planą ir su Leningrado miesto viršininku teisininku Anatolijumi Sobčaku, dideliu

— Amerika ir Sovietų Sąjunga susitarė, kad Irakas turi pasitraukti iš Kuwaito iki sausio 15 dienos.

Gorbaciovo kritiku. O Valstybės sekretoriaus Bakerio pavaduotojas Lawrence F. Eagleburger buvo susitikęs su Ukrainos užsienio reikalų ministru. Amerikos ambasadorius Jack Matlock Maskvoje turis nuolatinis ryšius su pačiu Jelcinu. Amerikos pareigūnai daug rimčiau žiūri į Jelciną dabar, negu tada, kai jis lankėsi Amerikoje. Kai Bakeris šį mėnesį buvo Maskvoje, amb. Matlock patarė daugiau megzti ryšius su Jelcinu, nes padėtis esanti rimta.

Priekaištai Bushui

Sovietų Sąjunga nebūsianti tokia pat, tad esą geriau pradėti „turėti reikalus su respublikomis“. Ir čia, beje, esą daugiau klausimų negu atsakymų. Baltiesi rūmai rugsejo mėnesį susilaukė daug priekaištų iš amerikiečių konservatorių sluoksnių, kad Bushas nepriėmė Armėnijos Respublikos prezidento Levon TerPetrosian. Bushas nenorįs pakenkti Gorbacioviui, ar kokių nors būdu padėti, kad iširtų Sovietų Sąjunga, pasakojo tas pats pareigūnas Reuterio korespondentui sostinėje įvykusiame pasikalbėjime. Todėl į vengiami susitikimai tarp disidentų vadų ir prezidento Busho ir Bakerio, kad nepakenktų Gorbacioviui.

Bet Reuterio žinių agentūra sako, jog išimtis yra Pabaltijo respublikos, kurių JAV nepripažįsta, kad jos yra įjungtos į Sovietų Sąjungą. Tad Bushas ir Bakeris buvo susitikę su Latvijos prezidentu ir Lietuvos ministere pirmininke.

Dnestro respublika

Tiraspol. — Reuterio žinios pranešė, jog Moldavijos rusiškai kalbanti sritis sekmadienį baigė savo rinkimus į parlamentą, suėdama į konfliktą su pačia Maskva ir su Moldavijos Respublikos vyriausybe.

Sovietų kareiviai patuliuoja Tiraspolio mieste, o tankai stovi už miesto. Ta sritis pasivadino Dnestro Respublika. Sovietų Sąjungoje šis įvykis didžiai sekamas. Du trečdaliai deputatų, kurie išrinkti į tą parlamentą, yra Komunistų partijos nariai. Provizorinės vyriausybės galva Igoris Smirnovas pasakė, jog jis laikosi savo prieš du mėnesius paskelbtos Dnestro Respublikos deklaracijos, kurią Gorbaciovas yra pasmerkęs. Paklaustas, kas jis galvoja apie Gorbaciovo draudimą, atsakė, jog yra juo nusivylęs. „Visuomet yra sunku suprasti, ką galvoja Maskva“. Išrinktieji deputatai sakosi giną rusiškai kalbančių žmonių teises. Čia didžiausia problema sudaro Moldavijos parlamento 1989 m. priimtas įstatymas, kad visi jos piliečiai turi mokytis rumuniškai.

KALENDORIUS

Lapkričio 29 d.: Saturninas, Butvydė, Daujotas, Iliuminata. Lapkričio 30 d.: Andriejus apaštalas, Justina, Dovainė, Arnoldas, Saudargas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:55, leidžiasi 4:22. Temperatūra dieną 40 l., naktį 30 l.

Prie Nežinomo kareivio palaikų. Giedračių kapinėse lapkričio 21 d. buvo iškasti Lietuvos Nežinomo kareivio palaikai ir su kryžiumi bei trispalve pernešti į Giedračių bažnyčią. Iš čia lapkričio 22 d. buvo atvežti į Vilnių ir po įvykusio Katedros aikštėje pagerbimo pervežti į Kauną į jam skirtą garbingąją vietą, kur degs amžinoji ugnis.

CHORO VEIKLOS DEŠIMTMETIS

Šv. Antano parapijos choras sekmadienį, gruodžio 16 dieną, švęs savo veiklos dešimtmetį. 10:30 v. ryto bus atnaujamasis šv. Mišios už mirusius choristus; Adolfą Armalių, Julijų Metę Petruską, Sigitą Žebraičių, Oną Ribinskienę, Juozą Kalvaitį, Juozą Sinkų ir Marijų Sąjū. Giedos parapijos choras. Po Mišių dalyviai galės šoninėje salėje pasigrožėti choristų darbu paroda. Parapijos salėje vyks minėjimas. Moterų vokalinis vienetas, vadovaujamas muz. Stasio Slizio, padainuos keletą naujų dainų. Vaisės ir pabėdėdavimas.

Per dešimtmetį choras, gausus ir energingas muziko Stasio Slizio vadovaujamas, padarė didžiulę pažangą. Nežiūrint, kad mirtis, persikėlimai kitur, praradimo choro eiles, choras ir jo repertuaras tobulėja.

Choro suorganizavimas apstėbė parapijos mažėjimą, pritraukė naujų narių. Besilankančių misionierių susijavimas choro giedojimu, kardinolo Edmundo Szoko nusistebėjimas choro pajėgumu ir tobulumu, choro vadovą skatina toliau dirbti. Kviečiame visus, vertinančius chora, norinčius išgirsti naujas giesmes ir dainas, gruodžio 16 d. būti Šv. Antano parapijoje. Savo dalyvavimu pagerbsite choro vadovą, įvertinsite choristų pastangas ir kultūringai praleistą sekmadienio popietę. Pietums pas Stefanią Kaunelienę, tel. 421-4132, arba pas Bronę Viršilienę, tel. 751-6562. Pietų auka 10 dol.

A.A. STASĖ ŠIMOLIŪNIENĖ

Stasė Šimoliūnienė, 90 m. amžiaus, lapkričio 20 d. mirė Harper Grace ligoninėje. Gimė Lietuvoje, Linkuvos mieste. Vytauto Didžiojo universitete, studijavo humanitarinius mokslus. Ištekojo už teis. Stasio Šimoliūno. Detrote išgyveno 41 metus. Priklausė LDK Birutės draugijai, Gyvojo Rožančiaus būreliui, St. Butkaus Šaulių kuopai. Paliko vyrą Stasi Šimoliūną, sūnus Saulių ir Algimantą, marčią Žilvyrą, dvi anūkes ir vieną proanukę. Vėlonė lapkričio 24 dieną, po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, buvo palaidota Holy Sepulchre kapinėse. Atsisveikinimo metu St.

Butkaus Šaulių kuopos nariai būdėjo prie karsto. St. Butkaus Šaulių kuopos, Wayne State universiteto ir Kultūros klubo vardu atsisveikinimo žodį tarė Stefanią Kaunelienę. Tautinės sąjungos Detroito skyriaus vardu atsisveikino Albertas Misiūnas. Laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė, pravedusi atsisveikinimą, išreiškė viešą užuojautą ramovėnų, birutinių, skautų, Detroito Lietuvių organizacijų, LB Detroito apylinkės valdybos, Balfo 76-to skyriaus ir radijo valandėlių vardu. „Detroito News“ ir „Free Press“ dienraščiai atspausdino nekrologą su vėlonės nuotrauka. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ

Kristaus Karaliaus šventė Šv. Antano bažnyčioje, buvo švenčiama lapkričio 25 dieną. Po Mišių už gyvus ir mirusius Lietuvos karius, buvo rodoma Vilniaus televizijos paruošta vaizduojant, rodanti Šv. Jėzuso Širdies šventės iškilmės Vilniuje, vykusias birželio 14 d. Pamokslą sakė kard. Vincentas Sladkevičius.

„KOVAS“ – LAIMĖTOJAS

Lapkričio 3-5 dienomis Toronte vykusiam jaunųjų ir jaunių krepšinio turnyre, laimėjo Detroito „Kovas“. D klasės (9-11 m.) baigminėse rungtynėse „Kovas“ nugalėjo Toronto „Aušra“ 46:28. Detroito komandoje loše ir taškus pelnė: M. Baukys 11, M. Juška 7, T. Sventickas 6, T. Dėdinas 4, M. Juška ir T. Sirgėdas O. C klasės rungtynes (11-14 m.) Detroito „Kovas“ laimėjo prieš Toronto „Aušra“ 47:35. „Kovui“ taškus pelnė: S. Polteraitis 18, A. Bulota 10, V. Burneikis, 6, P. Juška 6, R. Polteraitis 3, L. Polteraitis 2, D. Gilvydis 2, ir J. Korsakas 0.

VYČIAI Kviečia TALKON

Lietuvos Vyčiai yra surinkę pinigų apmokėti dviejų konteinerių su vaistais medicinos instrumentais pasiuntimą į Lietuvą. Vyčiai kviečia talkininkus vaistams pakuoti. Pakavimui yra paskirtos trys dienos: šeštadienis, lapkričio 24 d. nuo 9 val. ryto. Antradienis, lapkri-

Lietuvos Skautų sąjungos tarybos pirm. vs. Feliksas Šakalys Detroito skautijos tarpe. Nuotr. Giedrius Meilais

čio 27 d. nuo 12 val. vidurdienyje ir šeštadienį, gruodžio 8 d. nuo 9 val. ryto. Bus pakuojama WORLD MEDICAL RELIEF pastate, 11745 Rosa Parks Blvd. (12-ta gatvė netoli Highland Park). Reikia atvykti 15 minučių prieš nurodytą laiką, kad spėtumėte pasistatyti mašiną automobilių pastatymo aikštėje, nes vartai yra uždaromi pastatytų mašinų saugumui.

Informacijai skambinti Robert Boris, tel. 642-4970.

Padėkite supakuoti vaistus Lietuvai!

LIETUVIS ATSTOVŲ RŪMŲ NARYS

Lietuvių kilmės Michigano Atstovų rūmų narys, respublikonas Matt Dunaskiss laimėjo rinkimus į Michigano Senatą. Senatorius Matt Dunaskiss atstovaus 8 distrikto, kuriam priklauso Pontiac ir jo šiaurinės apylinkės. Matt Dunaskiss, 39 m. amžiaus, yra trečios kartos lietuvis. Jis 10 metų buvo Michigano atstovų rūmų rinktas narys. Jo tėveliai, Frank ir Aldona Dunaskiai, gyvena Arizonoje. Dunaskų šeima buvo užėgosis savininkai Allen Park ir Lake Orion Michigano. Buvo ilgamečiai Lietuvių Vaizbos būto nariai.

RUOŠIAMAS VAIZBOS BUTO KALENDORIUS

Detroito Vaizbos Buto – Lithuanian Chamber of Commerce 1991 metų kalendorius ir apylinkės veikiančių organizacijų, klubų bei parapijų ryšinių ar pirmininkų telefonų numerių sąrašas jau ruošiamas. Apylinkės biznierių ir profesionalų, norintieji kad jų adresai būtų įtraukti į 1991 metų kalendorių, prašomi pranešti Algijui Zaprackui, tel. 553-0540.

A.A. JADVYGA MARŠALKOVIČIENĖ

Lapkričio 15 d. ligoninėje mirė a.a. Jadvyga Markus-Maršalkovičienė – sulaukusi 75 m. amžiaus. Giliam nuliūdime liko sūnus Jonas Markus. Lapkričio 19 dieną, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, palaidota Holy Sepulchre kapinėse. Laidotuves tvarkė Baužos laidotuvių namai.

„AMERIKA PARTIJE“ DETROITE

Sekmadienį, gruodžio 2 d., 12 v. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre, LB Detroito apylinkės valdyba rengia kultūrinę popietę, kurioje Chicago dramų sambūris vaidins „Amerika partijoje“. Visuomenė kviečiama.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Kariuomenės šventės minėjimas vyks sekmadienį, gru-

odžio 2 dieną, 12 val. vidurdienį, Šv. Antano parapijos patalpose. Kalbės Šalių s-gos CV pirm. Mykolas Abarius. Jis neseniai grįžo iš Lietuvos, kur dalyvavo Šaulių sąjungos suvažiavime. Gruodžio 2 dieną pasidalins savo ten patirtais išpučiais. Visuomenė kviečiama.

RESPUBLIKONAI MICHIGANO VALDŽIOJE

Michigano valstybės gubernatoriaus rinkimus laimėjo respublikonų kandidatas senatorius John Engler. Michigano Senato daugumą sudaro respublikonai. Savo vadu išsirinko senatorių Dick Posthumus. Senatoriaus Posthumus administratoriaus yra Saulius Anužis.

Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį – nesunykinti trąša svetimuosiuose, išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasinės erdvės Lietuvą.

Dr. Juozas Girnius

Redaguja Aleksandras Pakalniskis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

VYČIŲ VEIKLA FLORIDOJE

Po vasaros atostogų ir kelionių visi 153-čios Treasure Coast kuopos nariai sugrįžo į savo žiemos rezidencijas ar nuolatines gyvenvietes. Pirmas kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 4 d. po lietuviškų pamaldų St. Paul of the Cross parapijos kapinėje. Po ilgos vasaros nesimatomo susirinko gausiai narių. Pilni įvairiausių išpučių šnekučiams ir džiaugėsi vel susitikę bei ištrūkę iš artėjančios žiemos speigų praleisti laiką šiltame Floridos klimate. Dauguma jau pensininkai, tai kodėl nesi-džiaugti šilta Floridos saulute žiemos metu.

Kuopos pirm. Konstancija Scheibelhut pradėjusi susirinkimą sveikino visus ir kvietė dvasios vadą V. Piktūną sukalbėti maldą. Atlikus reikalingus formalumus ir pranešimus, išrinkta nauja valdyba: pirm. Konstancija Scheibelhut, vicepirm. Liudas Stukas, sekretorė ir išdinininkė Florence Morris, korespondentė ir lietuviškiems reikalams – K. Scheibelhut. Revizijos komisija: Jack Scheibelhut ir Michael Yudinskas, laisvas narys Jim Marcinkas.

Nutarta piniginiai paremti vaistų siuntimą į Lietuvą. Iš išdė paskirta 100 dol. Nariai suaukojo 225 dol.

Muz. Liudas Stukas

Šiame susirinkime muz. Liudas Stukas prisiminė žymiuosius lietuvių kompozitorius – muzikus Stasi Šimkų ir Antaną Vanagaitį. Trumpai apibūdino jų gyvenimą ir iš juostelės pagrojo jų kūrinius. Visi buvo sužavėti gražiomis dainomis. Šią vasarą muz. Liudas Stukas pergyveno sunkią operaciją. Dabar jau tiek sustiprėjęs, kad dalyvavo susirinkime. Muz. Liudas aktyviai reikišias kuopos veikloje. Be jo neapsieina nei vienas iškilmingas renginys – pasigėrėtinai groja vargonais, akompanuoja solistams ir visokiuose darbuose nepamainomas organizatorius. Nariai labai džiaugiasi po sunkios ligos ir vėl grįžus į veiklą.

Aldona Biliūnienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukšta nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. – 7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.v. – 12 v.p.p.

6132 S. Keazle Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Keazle Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Kai darai ką nors, daryk, lyg
tai būtų paskutinis darbas tavo
gyvenime.

Mark Aurelijus

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kraiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritako akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 854-1050
Skambinti galima 24 val

DR. ANTONAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kaiba lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

„Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntas Detrote veiklos keturiasdešimtmetį švenčiant. Iš k.: G. Urbonienė, A. Lukoševičius, LS Seserijos Vyriausia skautininkė vs tn Stefa Gedgaudienė, Valentina Bulotienė, „Gabijos“ tunto tuntininkė Vida Meiluvienė ir p. Meilus, Algis Rugienius ir buvusi „Gabijos“ tuntininkė Liuda Rugienienė. Nuotr. J. Urbano

Kaip apsaugoti negimusio

KŪDIKIO GYVYBĖ

JAV-ese tebesiaučia kova tarp abortininkų ir anti-abortininkų. Teko skaityti dar vieną to besirutuliojančio klausimo variantą: kad iš tikrųjų kova vyksta tarp tų, kurie gerbia moters gyvybę — nestato jos kūdikio aukščiau už jos pačios gerovę — ir tų, kurie gina negimusio kūdikio teises, nepaisydami pasekmių kūdikio motinai. Taip formuluojamas šis konfliktas iškelia visuomenines problemas, kurios liečia ne tik aborto klausimą, bet iš viso šeimyninio gyvenimo vertybę kaip tokia.

Kai kalbama apie konfliktą tarp motinos ir kūdikio gerovės, kyla klausimas, ar gali kūdikis turėti gerą ateitį, jei jo motinai nėra geros ateities? Ar gali motina būti laiminga, jei jos kūdikui bloga? Žinoma, ne. Tad kaipgi gali būti tarp jų konfliktas?

Jei žmonių visuomenė gyvena pagal Dievo įstatymus, konfliktas nebūtų ir negalėtų būti. Bet kol kas žemėje yra kitaip. Todėl ir šiame demokratiname krašte ir vyksta demonstracijos, diskusijos, kampanijos, siekiant balsuotojus įtaigauti — gal net už vieną ar kitą poziciją (nes daugumas žmonių jau iš anksto žino savo nuomonę tuo klausimu), bet įtaigojant, kad jie savo nuomonę tuo klausimu pareikštų savo kongresmanams, kad jie išrinktų savo pozicijai palankiuosius, kad krašto įstatymai iš tikrųjų atspindėtų daugumos piliečių nuomonę.

Nežiūrint stiprios abortininkų kampanijos per paskutinį dešimtmetį, jie mažai tepaveikė JAV gyventojų nusistatymą dėl aborto. Kasmet iki šiol vienos didžiausių apklausinėjimo firmų klausiami, „Ar nėščiai moteriai turi būti įmanoma gauti abortą, nežiūrint priežasčių?“, didžioji dauguma žmonių visuomet atsako „ne“. Iki šiol aukščiausias procentas sakantių, „taip“ buvo 1990 m. — 42%. Bet reikaliai nėra tokie aiškūs. Nežiūrint to, kad dauguma nepalaukia besąlyginio aborto teisės, tik 29% palaikytų nominuojamą kandidatą į JAV Aukščiausio Teismo teisėjų, kuris pasižadėtų panaikinti „Roe vs. Wade“ teismo padarinius, kuriais garantuojama moterims teisė darytis abortus. Tai gali reikšti, kad nors jie priešinosi „teisei“ darytis abortus, jie laiko tą klausimą tokiu jautriu ir taip plačiai liečiančiu visuomene, kad jis turi būti sprendžiamas visuomenės forume — politiniu procesu, ne teisėjų diktatu.

Stambiausia organizacija, siekianti praversti abortus draudžiančius ar ribojančius įstatymus — National Right to Life Committee — žino, kad negimusių gyvybės apsaugojimas nėra vieno, vienkartinio įstatymo reikalas. Ši organizacija yra paruošusi aštuonis pavyzdinių įstatymų projektus, iš kurių pagal savo valstyjose esamas sąlygas gali pasirinkti įvairių valstijų kongresmanai, norintys savo valstyje padidinti negimusios gyvybės apsaugą, būtent: 1. Įstatymas, draudžiantis abortus kaip gimdymo kontrolės formą, 2. Draudžiantis abortus, kad negimtų nenorimos lyties vaikas, 3. Reikalaujant, kad abortą prašantys moteriai būtų pilnai raštiškai išaiškinta aborto procedūra ir pasekmės ir ji tai pasirašytų, 4. Reikalaujant gauti negimusio kūdikio tėvo sutikimą, 5. Reikalaujant, kad nepilnametis merginoms tėvai dalyvaudų jos sprendime darytis abortą, 6. Įstatymas, draudžiantis valdžios lėšomis finansuoti abortus, 7. Valdžiškų lėšų teikimas įstaigoms, kurios duoda moterims kitus pasirinkimus, vietoj aborto, 8. Valdžiškoms lėšomis finansuojamas informacijos teikimas apie alternatyvas abortams.

Iš šių įstatymų projektų, pirmasis uždraustų 9 iš 10 dabar daromų abortų. Iš to išeitų, kad JAV-ese abortai yra vartojami kaip gimdymo kontrolės forma: Reikia, renkamosi moters teisė į gyvenimo gerovę virš kūdikio teisės gimi. Tuomi pripažįstama moters atsakomybė už savo gerovę ir visuomenės atsakomybė ją remti, atsižvelgiant į tai, ar ji turės reikiamas sąlygas neštamą pergyventi, ar ji tam yra pribrėndusi, ar tai nepakenks jos mokslui — pasirušimui pragyvenimui užsidirbti, ar ji turi kas padės pagimdytą vaiką auginti.

Tie visi dalykai yra teisingi ir svarbūs, tačiau jei apie juos būtų galvojama prieš pradėdant kūdikį, o ne po — nebūtų reikalo rinktis tarp motinos gerovės ar kūdikio. Statistikos rodo, kad didžiausia procentą abortų daro 18 ir 19-metės, netekėjusios merginos iš nepasiturinčių šeimų — virš 62%. Ir ne dėl to, kad nežinojo, kaip kūdikiai pradedami. Dažniausiai jos tikėjosi kūdikiu priristi vedybų nenorintį vaiką, o šis atsakomybės nepriėmė. Pagal amžių antroji daugiausia abortų daranti grupė yra tarp 20 ir 24 m.

Nors tose statistikosose nebuvo rašoma, ar tai daugiausia studentės, bet galima būtų taip manyti, nes dažniausiai duodamos priežastys daryti abortą yra šios: 1. Mergina nepasirušusi pakeisti savo gyvenimo stiliaus kūdikiu auginimui. 2. Ji ekonominiškai neišgali kūdikio auginti, 3. Ji nenori viena auginti vaiko.

Iš duodamų priežasčių atrodytų, kad geriausias būdas mažinti abortų skaičių būtų pirmiausia padėti jaunuoliams vertinti buvimą tėvu ar motina. Kai kultūroje aukščiausia vertybė yra jaunimo absoliuti laisvė siekti, ko tik nori, o šeimos auginimas yra suprantamas tik kaip „sparnus apkarpančiai“ atsakomybė, kad ryšiai su kitais žmonėmis yra geri tik tol, kol jie neapriboja asmeniškų siekių, negalima tikėtis, kad jaunuoliai norės prisiimti tėvystės pareigas. Ir tol, kol laisvė eksperimentuoti lytiniais santykiais bus laikoma neišvengiama pakopa brendimo procese, nebus galima išvengti kūdikių pradėjimo neturint sąlygų juos auginti.

Vargu, ar įstatymai, draudžiantys abortus tokiais atvejais, išsaugos nenorimų gimusių kūdikių gerovę ar jų motinų gerovę, kai jos nepasirušusios bus paliktos su jais ar nelegaliai bandys jų atsikratyti. Tačiau mokyklos jau pradeda aukliėti jaunimą, kad jis nebijotų imtis šeimos atsakomybės, jei ji net ir nenumatyta atsiranda, nes samoningas, bendrą gerovę kuriantis šeimyninis gyvenimas gali ir vyrui ir moteriai duoti nemažiau patenkinimo, negu individualūs pasiekimai. Dar reiktų socialinę santvarką taip pakeisti, kad 18-24 m. amžiaus jaunuoliams būtų ekonomiškai įmanoma išlaikyti šeimos atsakomybę ir baigti mokslą, kad ilgainiui pajėgtų šeimą išlaikyti.

Tokiu būdu pašalinus 60% priežasčių, kodėl yra daromi abortai, jau ir įstatymai, kurie principiniai draudžiant abortų darymą, iš tikrųjų apsaugotų negimusius kūdikius teisę į gyvenimą, nes tuomet jaunamčiai, staiga tapę tėvais, nebūtų priversti rinktis tarp savęs susinaikinimo dėl nepanešamos atsakomybės ir negimusio kūdikio žudymo, nes nemato kitos išeities.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

JAV Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos nariai dalyvavo JAV LB tarybos sesijoje Detroito spalio 5-7 d., posėdyje lapkričio 3 d. ir Chicagoje gyvenantys nariai rinkosi specialiam posėdžiui lapkričio 19 d. Krašto valdybos nariai turėjo progos pasidalinti informacija ir apsvaistyti svarbius reikalus. Šalia krašto valdybos posėdžių, beveik kiekvienas krašto valdybos narys dalyvauja ir kituose tarybų ir įvairių festivalių rengimo komitetų posėdžiuose ir, žinoma, dirba įvairias savo apsiimtas pareigas.

Iš savo pareigų JAV LB krašto valdyboje pasitraukė dr. Petras V. Kisielius. Šiuo metu jo eitoms pareigoms užpildyti nėra pakviestas kitas asmuo.

Visuomeniniai reikalai

Tarybos sesijoje buvo patvirtintas naujas krašto valdybos narys dr. Tomas Remeikis, kuris yra naujas Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas. Krašto valdyba patvirtino jo pakviestus tarybos narius: buvusį tarybos pirmininką Arvydą Barzduką, Rimantą Dirvonį, dr. Petrą Kisielių, dr. Arūną Liulevičių, Reginą Narušienę ir Liną Norušį. Ex-officio narys yra JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma.

Visuomeninių reikalų tarybos nariai šiuo metu ruošia įvairius projektus naujiems JAV Kongreso veiklos metams, kurie prasidės sausio mėn. Be to, su Washingtono skyriaus vedėja Asta Banionyte paruošta memorandum, pasakyta ar veikiama dėl naujų oro linijų skrydžių tarp JAV ir Latvijos, dėl konferencijos Paryžiuje, dėl galimos Lietuvos Aukščiausios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio atvykimo į JAV, bes gruodžio mėn. ir pan. Vasario 16-tosios minėjimų rengėjams įvairiose JAV LB apylinkėse bus paruoštas įvairių patyrusių kalbėtojų sąrašas, jeigu rengėjams reikės minčių ką kviesti. Palaikoma ryšiai su Philadelphia veikiančiu Komunikacijos centru, kuris susisieks su JAV LB apylinkėmis, kai JAV Kongresas veikia ir būna aktualu, koks įstatymas gali turėti įtakos Lietuvos reikalams.

Kultūra

Lapkričio 15-18 dienomis Chicagoje Jaunimo centre sėkmingai praėjo VIII Teatro festivalis, kurį rengė JAV LB Kultūros taryba. Festivalio

rengimo komisijai vadovavo Kultūros tarybos vicepirmininkė Nijolė Martinaitė ir jos pakviesti komisijos nariai. Kultūros tarybos nariai, Krašto valdybos nariai ir darbuotojai visuomenininkai. Nors žiūrovų galėjo būti daugiau, tačiau šventės atvyko lietuvių teatro mėgėjai ir iš kitų miestų. Po festivalio iš Lietuvos atvykusio režisieriaus Juozo Ivanausko paruošti aktorai kviečiami atlikti spektaklius Detroito („Amerika pirty“, kuriame vaidina „Vaidilutės teatras“) ir Bostone, Philadelphiaje ir New Yorke (dveju aktorių Chicago lietuvių teatro vienetas suvaidins „Šaltkalvį“).

Lietuvių muzikos šventė vyks 1991 m. gegužės 15-29 dienomis Chicagoje. Šventę rengia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės. Šventės rengimo komitetui pirmininkauja Stasys Baras, lėšų telkimo komitete aktyviai veikia JAV LB vicepirmininkė organizacijos reikalams Birutė Jasaitienė ir kultūrinių renginių ir Dainų šventės planavimui JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalia Kučienienė.

Jaunimo reikalai

Tarybos sesijoje dalyvavo JAV LJS pirmininkė Sigutė Šnipaitė, o lapkričio 3 d. posėdyje

atstovavo JAV LJS sekretorė Rūta Kalvaitytė. Šiuo metu JAV LJS centro valdyba išsiuntinėja informacijos paketus. Sarašuose yra per 1300 JAV-se gyvenančių jaunuolių pavardžių. JAV LJS nori painformuoti savo narius apie 1991-92 metais įvykstantį VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą ir apie JAV LJS atstovų rinkimus kongresui. Taip pat bus informuojama apie Lietuvių išsivysio pagalbos korpusą, kurį Lietuvoje koordinuoja buvęs JAV LJS pirmininkas Darius Sužiedėlis. Tai bus proga lietuvių jaunimui (ir vyresniems), važiuojantiems į Lietuvą, konkrečiai padėti Lietuvai savo talentais ir sugebėjimais (pašaisiai kaip JAV Peace Corps).

Švietimas

Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė palaiko ryšius su įvairiomis liuanistinėmis mokyklomis. Kartais gauna laiškus ne tik iš JAV-se veikiančių mokyklų, bet ir Maskvoje ir net Sibire, kur mišri šeima nori įsigyti švietimo medžiagos, kad galėtų lietuviškai aukliėti savo jaunimą. Šiuo metu „Easy Way to Lithuanian“ vadovėlis lietuviškai besimokantiems jau leidykloje ir netrukus bus spausdinamas. Reginos Kučienės žiniomis,

lietuviškai besimokantiems kursai veikia dvylikoj valstijų. Renkamos žinios apie šių mokslo metų mokinių skaičių ir pan. Šiais mokslo metais kai kurios liuanistinės mokyklos pradado vedėjus-as ir mokytojus, kurie nutarė paskirti savo įeigas Lietuvos švietimo projektams. Kai kurių mokytojų kadruose atsirado pajėgių mokytojų-svečiai ar dabar nuolatiniam gyvenantys asmenys iš Lietuvos, kurie nori įsijungti į išsivysio švietimo darbą.

Lėšų telkimas ir vajai

JAV LB krašto valdybos narturimu, naujas lėšų telkimo bus „Dovana Lietuvai“ bus vykdomas šv. Kalėdų proga. Gruodžio 8 d. bus Socialinių reikalų tarybos lėšų telkimo vakariene ir laimėjimai.

Šiuo metu „Dovana Lietuvai“ skiria lėšas ne tik technikai. Socialinių reikalų ir Religinių reikalų tarybos žvelgia į galimybes suteikti humanitarines ir medicininės pagalbos Lietuvos sergantiems vaikams. Apie tokį projektą daugiau žinių bus skelbiama sukonkrečius tokį projektą.

JAV LB „Dovana Lietuvai“ fondas apmokėjo pusę persiuntimo išlaidų dviejų konteinerių iš Chicago su knygomis į Lietuvą Martyno Mažvydo bibliotekai ir mokslo įstaigoms. Persiuntimą suorganizo Lituaniistikos tyrimo ir studijų centras ir jo pirmininkas dr. Jonas Račkauskas. (Antrą persiuntimo išlaidų pusę padengė Katalikų Religinė šalpa). „Dovana Lietuvai“ fondas taip pat apmokės knygų ir žaislų Kalėdoms konteinerio transportą iš New Yorko į Lietuvą, kuri organizuoja LB New Yorko apygardos pirmininkas Vytautas Alksnins.

Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė kviečia visus prisidėti aukomis prie Seklyčios ankstyvesnių skolų apmokėjimo. Dabartinės Seklyčios pajamos padengia visas išlaidas, bet reikia dar skolas išmokėti. Socialinių reikalų būstinė labai reikalinga pensininkų globai Chicagoje, bet šiuo metu ji pasidarė labai reikšminga ir iš Lietuvos atvykstantiems tautiečiams (kai kurie čia nuolat atsiranda be cento kišenėje ir juos tenka šelpiti bei globoti).

1991 metų rinkimai

Jau atliekami pasirušimai JAV LB IX tarybos narių rinkimams 1991 m. gegužės 4-5, 11-12 dienomis. Paruošimo darbams vadovauja vicepirmininkė organizaciniais reikalais Birutė Jasaitienė.

1991 metais yra numatoma Lietuvių muzikos šventė ir JAV LB tarybos rinkimai. 1991 m. sueis 40 metų nuo oficialaus JAV Lietuvos Bendruomenės įsteigimo ir 15 metų nuo JAV LB angliskai leidžiamo žurnalo „Bridges“ įsteigimo. Šiuo metu redaguojamas lankstinukas anglų kalba apie JAV Lietuvos Bendruomenę, kuris įvairiuose pavidaluose jau anksčiau buvo naudojamas informuoti lietuviškai neskaitančius apie Lietuvos Bendruomenės darbus. Reikės užbaigti šiuos ir kitus apsiimtus darbus, nes 1991 metų pabaigoje JAV Lietuvos Bendruomenės krašto valdyba perdus veiklos vadeles naujai krašto valdybai.

Ramunė Kubiliūtė

KALĖDINĖ DOVANA TREMTINIAMS

Amerikoje viešėjusi du mėnesius V. M., grįžusi į Lietuvą laisvė rašo: „Vakar buvau Kaune Tremtinių sąjungos konferencijoje. Va, tarp tų žmonių atsigavau. Jie tikrai žino už kokią Lietuvą eina, ir tikrai jiems labiausiai reikalinga materialinė pagalba. Tik sėdint jų tarpe vis nedavė ramybės viena mintis: ką darysime, kai jų ne-teksime, juk tai jau sen, o, be to, be galo daug gyvenimo nus-kriausti, pradadė sveikata žmonės. Aš toje salėje buvau jauniausia“.

Balfas yra nuolatiniuose ryšiuose su Lietuvos Tremtinių sąjunga. Neišskirdami ne vieno pagalbos reikalingo, Balfas visu svoriu remia tą, apie 160,000 narių turinčią organizaciją. Aukų atskaitomybė labai tvarkingai veda Balfas, tokiu pat tvarkingumu pasižymi ir tas aukas gaunanti Tremtinių sąjunga. Į Balfą įstaigą A. R. atnešęs stambiają auką, prašė ją perduoti Tremtinių sąjungai. „Per plauką ir aš būčiau buvęs tremtinys. Atiū Dievui, kad spėjau iš antro aukšto išskirti į medį ir pabėgti“.

Balfas mus globojo, kai mes, išvykę iš savo gimtojo krašto išsiblaškę po pasaulį. Dabar, grįždami jam skolą, pridėkime ilgų metų procentus ir per Balfą atiduokime Lietuvos Tremtinių sąjungai. Šiais metais atsakykime nuo įprastos tradicijos pasikeisti tarpusavyje Kalėdų dovanomis. Mūsų Kalėdų dovana šiais metais tegul būna Lietuva. Dekodami Dievui, kad nepatekome į esalonus Sibiro link, duokime Kalėdinę dovaną savo broliams ir seserims tremtiniais.

Vyt. Kasniūnas

JAV Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma. Nuotr. J. Tamalaiciū

SKRYDIS APLINK ŽEMĘ

Kelionė per penkis kontinentus
STASYS DALIUS

28

Baigiant kelionę

Išvažiujant iš Istanbulo nelijo, bet pūtė šaltas oras ir atrodė, kad tuojau pradės snigti. Greitai visi skubėjome sėsti į autobusus ir važiuoti į aerouostą paskutinėn kelionės vėton — Lisabonon, Portugalijoje. Skridimas užtrunka keturias valandas. Ten atskridus padvelkia švelnus oras, temperatūra — apie 65 F. Viskas čia dar žaliuoja, medžiai tebėra su lapais, tik kai kurie parudavę. Pagrindinė gatvė prie Tivoli viešbučio, kuriame apsiostojame, apsuota palmėmis. Ateiti, tikros žiemos čia nebūna. Važiujant iš aerouosto į viešbutį, vėl randame didelį automobilių judėjimą — kai kur taip susigrūdę, kad autobusai sunku pralįsti.

Paskutinę kelionės dieną iš ryto turėjome išvykti į gan tolimą Estoril pajūrio vasarvietę, kur sako, kad vasaros mėnesiais būna didelis susikimšimas. Dėl pajūris tuščias, tik bangos plaka į smėlėtą pakrantę. Gan nykus rudens vaizdas. Čia viename restorane valgomie pietūs ir vėliau dar aplankome vieną žvejų kaimelį, kur pajūry padžiauti tinklai. Ilgokai važinėjome pajūrio keliais, grįždami atgal į Lisaboną, kaip vadovas išsitarė, pamatyti užmiestio gyvenimą. Lisabonon atvažiavę, aplankėme karališką karie-

tų muziejų, kur surinktos karietos iš 16-18 šimt. Kai kurios jų, milžiniško dydžio, buvo traukiamos 12-kos arklių, o ratų dydis aukštesnis už žmogų — virš šešių pėdų. Dvi didelės salės pripildytos įvairaus dydžio karietų ir atvirų vežimų, daugiausia sunkaus stiliaus, su didžiuliais ratais ir apkaustymais. Kai kurios dar padabintos statulų grupėmis. Ten pat parodomai ir to laikotarpio pakinktai ir baltai.

Dar trumpas sustojimas Belem priemiestyje prie upės, kur stovi Šv. Jeronimo vienuolynas su bažnyčia. Nuo šios vietos portugalų navigatoriai senais laikais pradadavo savo keliones į užjūrius. Dabar jų atminimui pastatyta moderniškas paminklas, primąnęs laivą.

Po išvykos po miestą ir apylinkes, grįžtam ruoštis atsisveikinimo vakarui. Tą vakarą visi pasidabina, pasipuošia. Ypač moterys šauniai atrodo. Salėje stalai papuošti gėlėmis, dega žvakės — iškilminga nuotaika. Po vakarienos visos trys grupės turėjo savo atskirus pasirodymus, rungtyniaudamos tarp savęs, kas geriau atliks programą. Nuostabu, kiek talentingų žmonių atsirado visose grupėse. Savo atliktais numeriais jie žavėjo. Buvo įvairūs kupletai, monologai, solo ir grupiniai trumpi vaizdeliai, persirengus atitinkamais drabužiais.

Nepagalėjom vieni kitiems aplodismentų ir pagyrimų už gražų pasirodymą. Buvo išreikšta padėka vadovams už grupių globą ir priežiūrą. Ypač elegantišką kalbą pasakė vienas kvebekietis prancūzas. Po to skirstėmės į kambarius pakuoti lagaminus, kurie kiekvieną kelionės dieną vis pilnėjo ir storojo. Daugelis, kurių pirkiniai nebetilpo į lagaminus, gavo dėvėti ir mams supakuoti ir krauti į lėktuvą apsaugoti.

tuos pirkinius iškraus Toronte.

Po trumpos viešnagės Portugalijos žemėje, kita dieną paliekame Lisabonos viešbutį, pasiruošę paskutiniam skridimui į Kanadą. Kelionė per Atlantą ilgą ir nuobodį, nes užtrunka apie aštuonias valandas, o mintys suka apie namus, ir lėktuvas, atrodo, stovi vietoje, tik debesų kamuoliai po apacia palengva slenka. Šiek tiek nuobodulį išblaško pietūs su kokteiliais, bet vis tiek dar daug laiko lieka. Pagaliau paliekame Atlantą ir pasiekiamę sniegu padengtus Kanados plotus. Prieš Torontą mūsų vadovai atsi-sveikina kelionės dalyvius, dėkodami už gerą bendradarbiavimą. Subruzdą ir visi keleviai, atsisveikindami su bendrakeleiviais, spausdami rankas ir sakydami sudiev. Gal dar kitoje panašioje kelionėje susitiksimė?

Atsisveikinu su Garfieldu, su kuriuo draugiškai praleidome kelionės laiką, gyvendami viename kambaryje. Kaip retai pasitaiko, neturėjom jokio nesusipratimo ar nepatenkinimo ir išsiskiriam abu patenkinti smaglia kelione.

Kelionė aplink pasaulį per penkis žemynus pasi-baigė. Aplankėme 15 valstybių ir padarėme 30,523 mylias kelio. Ore teko išbūti arti 70 valandų. Žemėje irgi daug laiko praleidome, lankydami įdomias vietas. Kelionės maršrutas buvo gerai sudarytas, paliekant pakankamai laiko ir poilsiui. Gal tik kai kuriose valstybėse buvo per trumpas sustojimas, nespejant visko pamatyti, bet bendrą vaizdą vis tiek galėjome susi-daryti. Pati kelionė paliko gerą įspūdį ir grįžus daug malonių prisiminimų.

(Pabaiga)

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ BAŽNYČIA VOKIETIJOJE IR LIETUVOJE

TAMARA ŠMIDTIENĖ

Apie 10 tūkst. evangelikų — liuteronų Bažnyčios narių gyvena arba toli, arba labai arti Lietuvos, išsisklaidę beveik po visą pasaulį: JAV, Kanadoje, Anglijoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir Vokietijoje.

Ryšys tarp tų valstybių nenutrūkė, nes priklausant tai pačiai Bažnyčiai, lietuviai evangelikai jaučiasi vienos šeimos nariais.

Vokietijoje gyvena apie 3,000 liuteronų evangelikų. Jie išsisklaidę po visą Vokietiją, išskyrus Vakarų Barlyną. Pamaldos yra laikomos 20 parapijų. Kiekvienoje parapijoje pamaldos liuteronų kalba 4-5 kartus per metus. Šiuo metu parapijas aptarnauja du pensininkai kunigai: kun. Fricas Skėrys ir kun. Martynas Klumbis. Be jų, kelis kartus per metus atvažiuoja iš Anglijos kun. Aldonis Putcė (latvis), padedamas pastorciniam darbe. Š. m. liepos 29 d. Tauragėje buvo ordinuota kunigė Tamara Šmidtienė. Ji taip pat aptarnauja liuteronų evangelikus. Ateinančiais metais T. Šmidtienė atsisakys mokyklinio darbo ir darbuosis tik Bažnyčioje.

Organizaciniais sumetimais bei geresniam tikinčiųjų aptarnavimui, Vokietija yra padalinta į tris sritis: Pietų Vokietija aptarnauja kun. F. Skėrys, Vidurinę Vokietiją kun. M. Klumbis ir Šiaurinę Vokietiją kunigė Tamara Šmidtienė su kun. A. Putcė. Tokiu padalinimu į aptarnavimo sritis mes suradom gerą formą, kad visiems būtų prieinamos liuteronų evangelikų pamaldos gimtąja kalba. Tačiau tas dar nereiškia, kad kiekvienas kunigas privalo pamaldas laikyti tik šitos ribose. Ne kiekvienas kunigas turi teisę šias ribas peržengti, jeigu kita parapija ji ar ją kviečia arba jeigu pats kunigas laiks nuo laiko to pageidauja.

Be tų 20 parapijų, turime dar mažesnių parapijų, kuriose susirenka tik būrelis asmenų. Pamaldos tada įvyksta paskirų parapijų butuose. Kunigai neapleidžia senųjų ir ligonių. Ir jie aplankomi ir paguodžiami Dievo žodžiu. Po pamaldų visuomet rengiama kavutė. Graži progą pasikalbėti, pasidalinti mintimis. Į pamaldas susirenka daugiausia vidurinioji ir vyresnioji karta. Jaunimas liuteronų pamaldų beveik nelanko. Čia išimti sudaro gimnazijos mokiniai Hiutenfelde. Lietuvių gimnazijos ilgametės tikybės mokytojas kun. Fricas Skėrys rūpinasi evangelikų mokinių sielovada. Šiemet gimnaziją lanko 75 mokiniai, kurių 19 yra evangelikai. Be to, kun. F. Skėrys platina evangelikų liuteronų laikraštį „Svečia“. Jis taip pat ir straipsnių autorius. Kun. M. Klumbis aktualiomis temomis kelis kartus per metus praveda poilsio dienas Ausberge. Tikintieji mielai ju laukia.

Aš, Tamara Šmidtienė rūpinuosi visais organizaciniais reikalais, kurie liečia mūsų LiEL Bažnyčią. Bandau palaikyti ryšius ne tik su užjūrio evangelikais, bet ypač su Lietuva. Eidama reikalų vedėjos pareigas, palaikau labai gerus ryšius su EKD (Vokietijos Evangelikų Bažnyčia) ir su Liuteronų s-ga. Lietuvių evangelikų liuteronų veikla yra žinoma įvairiose pasaulio dalyse. Dažnai esu kvietama pranešimams apie mūsų Bažnyčią, parašyti straipsnius spaudoje, parodyti nuotraukas iš Lie-

tuvos evangelikų gyvenimo. Tokie mano ryšiai su įvairiomis bažnytinėmis įstaigomis pagerins ir liuteronų evangelikų padėtį Lietuvoje. Visuomenė domisi Lietuva, norėdama evangelikams padėti. Jau teko paruošti dirvą keliems didesniems projektams. Vysk. Kalvanas mane laiko Lietuvos liuteronų Bažnyčios struktūros žinovu, todėl jis mane įgaliavo atstovauti liuteronams evangelikams Lietuvoje ir Pasaulio Liuteronų S-goje.

LiEL Bažnyčios Vokietijoje organizacinė struktūra yra tokia: Tarybą sudaro 10 asmenų. Jie renka trims metams valdybą. Šiuo metu valdybos pirmininkė bei reikalų vedėjos pareigos tenka man, pirmas vicepirm. kun. F. Skėrys, antras vicepirm. ir sekr. kun. Martynas Klumbis, išd. dr. Andrius Koenigin. Valdyba yra mūsų Bažnyčios egzekutyvas ir rūpinasi tikinčiųjų dvasišku gyvenimu, visais organizaciniais ir reprezentaciniais reikalais.

Mūsų maža Bažnyčia neturi didelių pajamų. Atlyginimus kunigams ir bendradarbiams moka Vokiečių Evangelikų Bažnyčia. Prie didesnių finansavimo projektų, pvz. sinodo, visuomet prisideda Liuteronų s-ga.

Kunigų, parapijų pirmininkų ir kt. darbų parapijos darbuotojų deka, liuteronų evangelikų liuteronų parapijos gan gyvos. Čia išsilaikė liuteronų krikščioniška dvasia. Tad supranta, kad tikintieji iš toliau pageidauja, kad jiems pamaldos būtų laikomos jų mylima ir įprasta liuteronų kalba. Toks žmonių noras yra mums kunigams paskatinimas dirbti ir toliau mūsų ne visuomet lengva darba.

Nors lietuviai evangelikai — liuteronai Vokietijoje ir turi savo įstatus savarankiškai vesti Bažnyčios reikalus, tuo labiau nori pabrėžti, kad mes palaiškome stiprius ryšius su kitomis liuteronų Bažnyčiomis, ypač JAV ir Kanados. Ne vien Vyriausioji Bažnyčios Taryba mus jungia, bet taip pat pravedami bendri sinodai. Ryšiai su Lietuva niekuomet nebuvo nutrūkė. Mūsų santykiai su Lietuva dabar pasidarė stipresni ir intensyvesni. Jaučiame, kad visi kartu esame pajėgesni ir vieni kitiems didesnė parama. Tas pats tikėjimas ir ta pati kalba mus jungia.

Š. m. kovo mėn. padariau Anglijos sinodui pranešimą apie mūsų Bažnyčią Vokietijoje ir Lietuvoje. Tame pranešime suminėjau, kad Lietuvoje veikia 25 parapijos, kurias aptarnauja 8 kunigai. Kunigų skaičius laikraštį „Svečia“. Jis taip pat ir straipsnių autorius. Kun. M. Klumbis aktualiomis temomis kelis kartus per metus praveda poilsio dienas Ausberge. Tikintieji mielai ju laukia.

Aš, Tamara Šmidtienė rūpinuosi visais organizaciniais reikalais, kurie liečia mūsų LiEL Bažnyčią. Bandau palaikyti ryšius ne tik su užjūrio evangelikais, bet ypač su Lietuva. Eidama reikalų vedėjos pareigas, palaikau labai gerus ryšius su EKD (Vokietijos Evangelikų Bažnyčia) ir su Liuteronų s-ga. Lietuvių evangelikų liuteronų veikla yra žinoma įvairiose pasaulio dalyse. Dažnai esu kvietama pranešimams apie mūsų Bažnyčią, parašyti straipsnius spaudoje, parodyti nuotraukas iš Lie-

Tolminkiemio bažnyčia, kur klebonavo Kristijonas Donelaitis.

vysk. Jonas Kalvanas. Tauragėje ir apskrityje yra didžiausia parapija Lietuvoje, iš viso apie 3 tūkst. tikinčiųjų.

Daug vargo lietuviai turi su atgavimu savų bažnyčių. Tiesa, jos yra labai blogame stovyje, užimtos kitiems reikalams, paverstos sandėliais, muziejais. Kitas vėl pasisavino tie, kuriems jos niekuomet nepriklausė.

Lietuvoje gyvena apie 35 tūkst. liuteronų evangelikų. Evangelikai liuteronai sudaro mažumą Lietuvos gyventojų tarpe ir atrodo, kad ji kartais kovoją beviltišką kovą, kovą kiekvienos diasporos pasaulyje. O tas mane liūdina ir net įžeidžia, kai girdžiu ir net skaitau, kad visi lietuviai yra katalikai. Tikiu, kad Lietuvos valstybės vadovai yra kultūringi, liberalūs ir atakingi už visą Lietuvą ir nepriešais, kad dalis Lietuvos tikinčiųjų būtų nepripažinti ar net pažeminti. Tam reikalingas tam tikras procesas. Aukštos kultūros tauta pripažįsta kitą, kitą kalbą ir kitą spalvą žmogų.

Tepadedą Dievas išspręsti visas ateities problemas, kad visi lietuviai iš to turėtų tik naudą.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brooklyn, N.Y.

LITERATŪROS ŠVENTĖS IR PREMIJŲ ITEIKIMO VAKARAS

Tamsų lapkričio 17 dienos vakarą, lietuvių lyant, o žvabiam vėjui negailestingai draskant nuo medžių pageltusius lapus, skubėjome į Kultūros Židinį, Brooklyn, NY, kur įvyko literatūros šventė ir premijų iteikimo vakaras.

Židinio salės galinėje sienoje kabėjo didžiulis dail. Anasztazijos Tamošaitienės išauštas audinys, skersai jį — liuteronų trispalvės spalvos. Virš jų didelės juodos raidės LRD. Kairiajame scenos kampe — giliai susimastęs skulpt. Vytauto Kašubos Rūpintojėlis, o scenos priešakyje — trys vazonos gelio. Visa tai teikė jaukų ir prasmingą vaizdą.

Vakaro programa sudaryta iš trijų dalių: premijų iteikimas, literatūros vakaras ir koncertas. Pirmąją dalį sudarė 18 minučių, atidarė Lietuvių Rašytojų d-jos pirm. rašytojas Paulius Jurkus. Jis su jo iškalba, įžvalgumu, atmintimi (užrašų neturėjo) ir neįsėkamu žinių šaltiniu, taupydamos laiką, pradėjęs su Mažvydu: „Imkite mane ir skaitykite“, praskubėjo žvelgdamas į liuteronų žodžio ir rašto neįlengvą kelią, premijų Lietuvoje atsiradimą už geriausią parašytas knygas ir literatūros šventes, įvadą baigė sustojęs ties laureatės Editos Nazaraitės

premiuota eilėraščių knyga „Mechaninė mūza“.

Lietuvoje literatūros premijos buvo pradėtos skirti 1935 metais. Pirmoji valstybinė premija (5000 litų) atiteko Ievai Simonaitytei už jos romaną „Aukštųjų Šimonių likimas“. Šalia valstybinės premijos, jų buvo ir daugiau. Jas skirdavo organizacijos, įvairios draugijos ir pan. Sovietams 1940 metais okupavus Lietuvą, šis gražus paprotys buvo nutrauktas. Vėliau išievojė jis vėl buvo atgaivintas ir iki šiol tęsiasi.

Įprezidiumą pakvietus garbės svečius vysk. P. Baltakį, gen. konsulą A. Simutį, poetę E. Nazaraitę, visus jūrų komisijos ir Rašytojų d-jos narius, poetas Kazys Bradūnas paskaitė jūrų komisijos protokolą, kuriuo už geriausią grožinės literatūros knygą paskaitė poetėi Editai Nazaraitėi už jos poezijos knygą, išleistą 1989 „Mechaninė mūza“. Protokola pasirašė komisijos nariai: Česlovas Grincevičius, Danutė Bindokienė, Kazys Bradūnas, Aušra Liulevičienė ir Nijolė Užubalienė.

Lietuvių Fondo skirtą 2000 dolerių premiją Editai Nazaraitėi įteikė to fondo atstovė Lilė Milukienė.

Skelbto Aloyzo Barono novelės konkurso protokola skaitė literatūros kritikė Alina Staknienė. Konkursoi buvo atsiųsta net 18 novelių. Premija — 500 dol. buvo paskirta A. B. Dundzilai už novelę „Likimas mus apgavo“. Pinigus už gautą premiją novelės autorius padovanojo Lietuvos atstovybei Washington. Premijos mecenatas — dr. Adolfas Šlešas. Jūrų komisija buvo sudaryta iš rašytojų Nelės Mazalaitės, Leonardo Žitkevičiaus ir lit. kritikės Alinos Staknienės.

Šventės rengėjus ir laureatę sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir LB NY apygardos pirm. Vytautas Alksnis. Keletas sveikinimų buvo gauta ir raštu.

Laureatė E. Nazaraitė išreiškė kuklų padėkos žodį už jos kūrybos įvertinimą, pirmoji vakaro dalis buvo užbaigta sugiedant Lietuvos himną.

Antrąją vakaros dalį — literatūros vakarą pradėjo laureatė, atvykusi iš šios šalies iš Toronto Editos Nazaraitė. Ji skaitė išsąsą eilėraščių iš savo ką tik premijuotos eilėraščių knygos „Mechaninė mūza“. Eilėraščius skaitė ramiai, vienodai, be jokios emocijos. Jos skaitymą galima buvo pavadinti mechaniniu, galbūt noru prisitaikyti ir prie knygos pavadinimo.

Laureatė sceną apleidus, į ją atėjo poetas Kazys Bradūnas. Jis skaitė šešias antifonas iš savo poezijos knygos „Krikšto vanduo Joninių naktį“, keletą eilėraščių donelaitine tema ir kitus. Poetas K. Bradūnas yra patvires skaitytojas. Jis sužebė

eilėraščių žodį perteikti klausytojui jausmingai ir gilesniu gyvenimu. Po maždaug 20 minučių pertraukos buvo trečioji vakaro dalis — koncertas. Koncertą atliko sol. Gina Čapkauskienė atvykusi iš Kanados. Solistė New Yorke nėra svetima, nes ji čia atsilanko jau nebe pirmą kartą. Jai pianino palydą suteikė šis tikimas liuteronų draugas, garsumas pianistas William Smiddy.

Pirmo išėjimo metu girdėjome liutonišką sukurtas dainas: „Dainos muzika ir gėlės“ (žodž. P. Lemberio) muz. O. Metrikienės, „Vandens malūnelis“ čia, „Dainos gimimas“ (ž. H. Radausko) muz. B. Budriūno, „Gintarėlis“ (ž. L. Andrieka) muz. G. Gudauskienės ir „Benamų daina“ (ž. B. Brazdžionio) m. S. Sodeikos.

Sol. G. Čapkauskienė apleidus sceną, trumpam atsikvėpimui, Paulius Jurkus, pasinaudodamas poros minučių pertrauka, pranešė, kad ką tik buvo išgirsta per Lietuvos radiją kalbant apie šią mūsų šventę. Tuo pačiu metu kalbėjo, kad ir Lietuvoje yra skelbiamas romano konkursas, kuriame galės dalyvauti visame pasaulyje gyvenantieji lietuviai rašytojai. Premija — 3000 (nepavyko nugalėti ar tai rubliai ar doleriai).

Antrojo išėjimo metu solistė G. Čapkauskienė dainavo svetinųjų kompozitorių sukurtas dainas. Jos dainavo originalo kalbomis: „Wien, du Stadt meiner Träume“ — R. Siczynski, „Italian Street song“ — V. Herbert, „Ouvre ton cœur“ — G. Bizet ir „Nightingale“ — A. Alabief.

Solistė apdovanojus gėlėmis, o pianisto atlape pražydus raudonomis gvardikui, susirinkusieji išgirdo dar porą dainų.

Čia tenka pasidžiaugti ir Židinio vadovybei padėkoti, kad pagaliau buvo įsigytas suolelis prie pianino. Jo nesant, pianinu grojančiam, susidarydavo didelis nepatogumas, o be to, paprasta salės kėdė šalia „Steinway“ buvo labai nedarus derinys!

Antrąjį ir trečiąjį programos dalių vadovavo jaunas, čia gimęs penktos kartos liutonis Laurynas Vismanas. Jis visus nustebinė tobulu, literatūrinės liutonių kalbos naudojimu.

Gražiai pavykusios literatūros šventės vakarą P. Jurkus, padėkojęs programos dalyviams ir visiems atsilankiusiems, atsiveikino šiais žodžiais: „Mūsų gražaus vakaro valandos baigėsi. Aš tikiu, kad jūs visi iš čia išimate turtinęsi, nes daug kas buvo duota...“

Šventės rengimo išlaidoms sumąžinti dosnus Juozas Matukas paaukojo 500 dol.

Šventę rengė Lietuvių Rašytojų draugija.

P. Palys

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORSGREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai
už didesnę kainą!

Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlaikyti ir patyrę tarmatojai. MSL kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
I liutoniams žinomas ir patikimas vardas.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas antrame aukšte, Brighton Pk. apyl. vienam arba dviem suaugusiems be gyvulių.

Tel. 312-247-3838

For rent 5 rm. apt., 1st fl., newly decorated; for mature persons. Vic. 45 & Francisco.

Tel. 312-523-5127

HELP WANTED

Ieškoma moteris prižiūrėti 1 m. kūdikį 3 dienas savaitę Marquette Parko apyl.

Tel. 436-7976

IEŠKO DARBO

Lietuvių moteris ieško darbo. Skambinti: tel. 312-890-0191

EGZODO LITERATŪROS ATŠAISTA

Išievyti literatūros kritikos antologija, (1946-1987) išleista Vilniuje 1989 metais. Antologijoje Girmis, Macina, Nyka-Nitūnas, Šilbajoris ir daug kitų. Vilniaus universiteto liutonių literatūros katedros vedėja Viktorija Dajotytė apie šį leidinį rašo: „Be abejonės, tai labai svarbi knyga, ne vienu atveju parankinė ir literatūros mėgėjų, ir studentų, ir specialistų“. Knygos sudarytojas, įvadą ir paaiškinimų autorius Liūtas Mockūnas. Amerikoje su persiuntimu kainuoja 17 dol. Ilinois gyventojai dar pridėda valstyjos mokesčio 1.20 dol. Kitur — 18 dol. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

MECHANINĖ MŪZA

Naujas poetas Editos Nazaraitės eilėraščių rinkinys yra puikus įrodymas, kaip šiu dienų technikos pasaulyje gali egzistuoti ir poezija, nuo pasaulio neatstūdoma, net ji supanti.

Knyga išleido Ateities Literatūros Fondas. Ją galima gauti ir „Drauge“, jos kaina 6 dol., su persiuntimu — 7 dol. 50 centų; Illinois gyventojai prie sumos dar pridėda 48 centus mokesčio.

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesuose. Sąžiningai, patikimai.

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. MEDIC
778-2233

ONE STOP REAL ESTATE, INC.

Norintieji pirkti ar parduoti namus, prašau kreiptis į BUDRAITĮ.

312-778-3971 arba 312-767-0800

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

KMIECKI REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.

4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės Danutė Mayer, ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR SALE

Parduodami 3 namai iš Lietuvos — graži kalėdinė dovana: 1. „Tautinės šventės — tautiniai šokiai“, 2. Ištirusios šventės — „Dainų diena“ ir „Lietuvos valdai“ (paaiškinimai anglų k.), 3. „Šv. Mišios Vilniuje“. Kaina — \$20 už vieną + \$2.50 persiuntimas. Pelnas skiriamas Lietuvos studentų studijoms JAV-bėse. Čekį siųsti: 1. Peteraitis, 2 N. 351 Amy Ave., Glen Ellyn, IL 60137

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI
Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS

Išvalau ir paruošiu žiemai visų rūšių šildymo sistemas. Pakeičiu vandens šildymo bakus.

A. BANYŠ
Tel. 1-708-447-8806

LITHUANIA MY HERITAGE

Edited by Vladas Vileikis

Knyga anglų kalboje, pagrindinės žinios apie Lietuvą, 1300 iliustracijų, 400 psl. Leidinys didelio formato, kietas viršelis, gražiai išleista „Toviskalės“ leidyklos Chicagoje, 1989 m. Spaudos darbas VIVI Printing. Tai graži dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 22.75 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 1.60 valstybės mokesčio. Užsakymus siųsti: „DRAUGAS“ 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

PAGERBTAS PROF. RIMAS VAIČAITIS

Amerikoje mes turime jau gana išpildinę skaičių lietuvių vyrų ir moterų, dėstančių įvairias disciplinas daugelyje šio krašto universitetų. Nemažas yra dirbančių ir atliekančių mokslinius tyrimus įvairių bendrovių specialiuose tyrimų centruose. Lietuviai pasižymi savo darbštumu ir pareiškumu, todėl jie yra vieni ar kitaip vertinami kaip geri savo sričių žinovai.

Naujai priimta universiteto dėstytoja vyresnė seka ir stebi jo darbus, jo bendrą akademinį išprusimą net septynis ar daugiau metų, kol pagaliau nusprendžia suteikti ar nesuteikti jam arba jai vadinamą „tenure“ arba darbo cenzą, teisę nuolatiniams pasikilimui dėstyti universitete. Kažkur esu skaitęs, kad Amerikoje yra apie 3000 įvairių universitetų ir kolegijų. Taigi pasirinkimas pradedančiam lipi akademiniais laiptais yra milžiniškas.

Ant mano stalo štai guli leidinys — Columbia University Record. Pirmojo puslapio pagarbų vietoj prie universiteto kolonų nuotraukoje šypsosi du gerai nusiteikę šios mokslo institucijos profesorai: Richard Brilliant ir Rimas Vaičaitis. Toliau yra gana išsamus kelių skilčių aprašymas už ką jie yra pagerbti kaip puikūs pedagoginio meno meistrai.

Prisipažinsiu, jog malonus jausmas apima skaitant, kad šis New Yorke esanti didelio prestižo mokslo įstaiga taip gražiai įvertino mūsų tautietį. Man, kaip daug metų dirbusiam šio krašto mokytoju, toks dr. Vaičaitis pagerbimas yra didžiulė prasminga įvykis.

Ivertinimo žymenimui suteikti rekomenduoja Columbia universiteto specialus komitetas, sudarytas iš alumnų, baigusiu šią mokslo įstaigą per pastaruosius 25 metus. Pagerbtųjų vardai ir pavardės yra įrašomi bronzinėje lentoje, pavadintoje Great Teachers, taigi „Nuostabių Mokytojų“ ir ta lenta kabo bibliotekos vestibulyje.

Rimo Vaičaitis kelias į profesorius yra tikrai įdomus. Augo jis šakių apylinkėje rusų okupuotoj Lietuvoje. Ten baigė ir vidurinę mokyklą. Deja, karo metais jo tėvai atsidūrė Vokietijoje, vėliau emigravo į Ameriką, o jis taip ir pasilikė atskirtas Lietuvoje. Tik politinio atolydžio dėka jam buvo leista atvykti Amerikon pas savo tėvus. Nieko nedelsdamas jis pasiryžo siekti mokslo, tačiau čia atsirado kliūtis, nes visiškai nemokėjo anglų kalbos. Teko metus su puse vėl lankyti vietinę gimnaziją ir tik po to, pakenčiamai pramokus angliškai, buvo priimtas į Illinois universitetą. Kartą pradėjęs studijas, jis jų nenutraukė ir, intensyviai dirbdamas stipendijų pagalba, išgijęs bakalaurą, magistrą ir doktorato laipsnius.

Universiteto laikraštyje pasakojama, kad prof. Vaičaitis yra pasižymėjęs kaip „struktūrinės dinamikos autoritetas“, jis tiria kaip struktūrinės inžinerijos akustika atsiliepia, veikiamo mechaninės vibracijos, medžiagų struktūrinio „nuovargio“, triukšmo, lėto nykimo ir kitų nežinomų poveikių“. Toliau laikraštis rašo, kad prof. Vaičaitis priėjimas prie studentų bei jo būdo supratimas, kantrybė ir nuosiridumas dabartinių ir buvusių studentų tarpe yra didžiai vertinami.

Mokslo pasaulyje dr. Vaičaitis buvo pagerbtas Illinois universiteto, kuris jam suteikė „distinguished alumnum“ raštą. Jis yra parašęs daugiau kaip šimtą mokslinių straipsnių, o taipogi skaitęs paskaitas čia ir Europo-

je bei vedęs vadinamus „workshops“ — seminarus. Bene prieš dešimt metų jis buvo dalyvis mokslinių bendradarbių pasikeitimo programoje tarp Amerikos ir Rusijos universitetų. Pradžioje buvo numatyta, kad jis dalyvaus Maskvoje, tačiau užuot važiavęs į Maskvą jam pasisekė nuvykti į Lietuvą, kur galėjo atstovauti Kolumbijos universitetą Vilniuje, Lietuvos Mokslų akademijoje ir Kauno Politechnikos institute. Vasaros metu prof. Vaičaitis jau ištisą eilę metų atlieka NASA erdvės tyrimų projektų specialias užduotis.

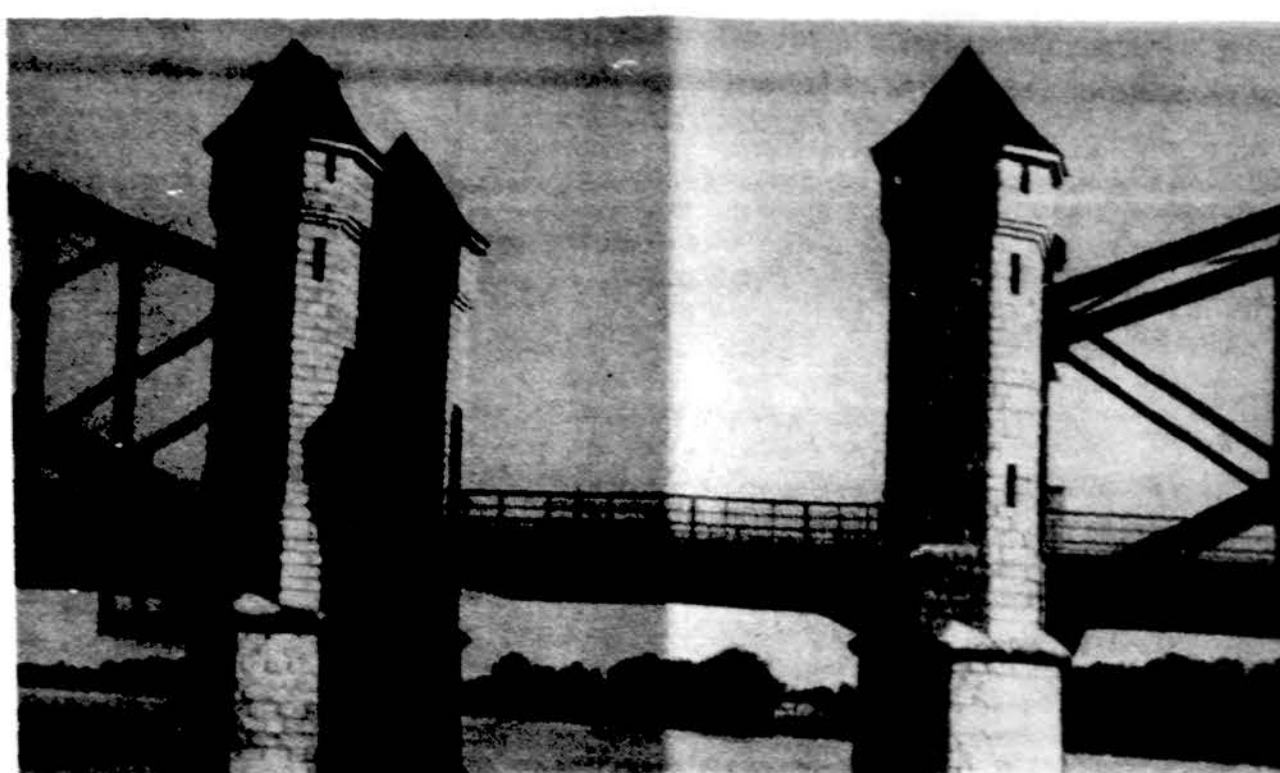
Mokslinio tipo žmogus renka duomenis ir faktus. Jis stengiasi būti geras stebėtojas ir mastytojas, analizuoja savo radinius bei tobulina savo tyrinėjimų metodus. Atrodo, kad inžinerija buvo ir tebėra Rimo Vaičaitio darbų aistra. Studentai jaučia, kad toks profesorius yra daugiau negu eilinis dėstytojas, nes jis sugeba savo dalyką aiškinti su tikru atsidavimu, o kai reikia pademonstruoti kokį nors eksperimentą, tai savo teiginius palydi ir teoretinėm žiniom. Visa tai ir parodo gero mokytojo savybes ir jo interesus platumą. Šioje vietoje man derėtų prisipažinti, kad plačiau apžvelgti prof. Vaičaitio akademinis darbas man, kaip ne inžinieriui, yra neįmanoma.

Atrodytų, kad žmogui tiek daug pasinėrusiam savo profesijoje bet koks visuomeninis darbas arba lietuviška veikla yra tiesiog svetima žemė. Mūsų džiaugsmui šiuo atveju taip nėra. Daugelį metų dr. Rimas Vaičaitis buvo Maironio lietuviškos šeštadieninės mokyklos mokytojas ir taipgi tos mokyklos tėvų komiteto pirmininkas. Nuo pat savo jaunystės jis mėgo sportą ir per dešimt metų

Prof. dr. Rimas Vaičaitis, gavęs žymaus mokytojo žymenį.

šeštadieniais treniravo New Yorko lietuvių Atletų klubo juosiuosius. Šiuo metu jis yra Kasos lietuvių kredito unijos tarybos pirmininkas. Be to, jis yra nuolatinis lietuvių Mokslų ir Kūrybos simpoziumų dalyvis, o pereinantis metais jam atiteko Chicagoje vykusio šeštojo Simpoziumo daug darbo pareikalavusio pirmininko pareigos. J.F. Kennedy aerouoste pernai man teko stebėti, kaip atvykstančius tautiečius jis turėjo nukreipti tai į traukinį, tai į autobusą tolimesnei kelionei į Chicago. Tai buvo pirmas atvejis, kad iš okupuotos Lietuvos simpoziume galėjo dalyvauti apie šimtas mokslo ir kultūros žmonių, jų tarpe ir dabartinis Aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis, parlamentei Romualdas Ozolas, Mėčys Laurinkas, Aloyzas Sakalas ir daug kitų svarbių Lietuvos intelektualų. Pasibaigus šiam Mokslų ir Kūrybos suvažiavimui buvo suorganizuotas išpildingas atsisveikinimo banketas, kuriame dalyvavo apie 900 dalyvių! Ta proga Lemonte vyko ir šauni lietuvių dailės paroda. Beje, prof. Vaičaitis yra iš-

Tiltas per Atmatą Nemuno žiotyse.

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Lapkričio mėnesio Rytprūsių vokiečių savaitraštyje „Das Ostpreussensblatt“ įdėtas ilgas straipsnis apie Pabaltijo valstybes bei laikraščio atstovo pasikalbėjimas su AT pirm. prof. V. Landsbergiu.

Vokietis Ansgar Grav gal kiek perdėtai atvaizduoja šiandieninį Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyvenimą, jau pat pradžioje pažymėdamas, kad Pabaltijo valstybės valdo (laiko savo kontrole) kelius, geležinkelius, orinį susisiekimą, neleidamos išvežti žemės ūkio produktų, elektroninių gaminių, televizijos aparatų ar šaldytuvų į šiuo krašto atvykstantiems sovietiniams ar Lenkijos turistams.

Po įvykusios „revoliucijos“ — pasikeitimo, gyventojų nuotaikoms gerokai atslūgusios, kadangi mėsa, cukrus, alkoholis, benzinas ir miltai gaunamas tik su talonais.

„Ar tai pasekmės Sov. Sąjungos ekonominės krizės — klausia vokiečių prof. V. Landsbergis.

„Nieko panašaus, — sako AT pirm. — Lietuvos blokada ir toliau egzistuoja. Įmonės nežino, kada jos gaus degalus. Be to, Maskva dar naudoja prieš Lietuvą kitas priemones, kiršindama lenkus, rusus ir gudus, gasdindama net įsteigimu į pietus nuo Vilniaus atskiros krašto — valstybės, remiamos ir finansuojamos Sov. Sąjungos“.

Toliau V. Landsbergis vokiečiui sako, kad Maskva, sėdėdama ant parako statinės, kartą žaidžia su ugnimi. Tai, kas įvyko Kaukaze ar Uzbekistane, gali pasikartoti Pabaltijyje. Ypatingai lenkiška mažuma prie Eišiškių gerokai erzina lietuvius.

Klaipėdos krašto klausimas, pavadinant jį tik vokiečių ir rusų reikalą, taip pat nieko bendro neturinčiu su Lietuva, daugiau neegzistuoja, ir Maskva lietuviams negrasina,

rinktas į naujai atsidariusio Vytauto Didžiojo universiteto senatą. Ateinančiais metais gegužės pabaigį jis planuoja vykti į Lietuvą ir dalyvauti septintame pasaulio lietuvių Mokslų ir Kūrybos simpoziume Kaune.

Jis yra vedęs Aukšę Paplėnaitę ir juodu augina dvi dukras — Rimą ir Kristą. Šeimoje lietuvių kalba yra pirmąjanti. Abi mergaitės lankė šeštadieninę mokyklą New Yorke ir abi įvairiai kalba bei rašo lietuviškai.

Sveikiname prof. Rimą Vaičaitį, vildamiesi, kad jis ir toliau neatsitiks nuo lietuviškų darbų srauto ir drauge linkime jam dar per ateinančius dvidešimt metų ieškoti naujų mokslo slapčių bei naujų atradimų sėkmės.

Julius Vebaitis

kadangi kartu su Klaipėdos problema atsiranda ir Karaliaučiaus klausimas ir jo ateitis.

Vokietis gan plačiai nagrinėja „Kalinigrado“ sritį, kartu apgailestaudamas, kad Bonna neparodo jokio aktyvumo, jokio dėmesio ten gyvenantiems 42 tūkst. vokiečių. Priešingai elgiasi Vilnius. Paskutiniu metu ten įsteigtos lietuviškos kultūrinės dr. jos, Vilnius rūpinasi 1945 m. ten emigravusiais lietuviais.

Karaliaučiaus ateitis? [Tai V. Landsbergis taip atsakė: „Po Lietuvos nepriklausomybės Karaliaučiaus apygarda bus dar labiau atskirta nuo rusiškamienio. Ji turi ieškoti kultūrinio ir ūkinio partnerio. Ši apygarda pati išsilaikyti negali. Tačiau tai reikalauja turėti patys gyventojai.“]

Į pasikalbėjimą įsiterpė V. Landsbergio patarėjas (pavardė nepažįstama), pareikšdamas, kad Lietuvai būtų žymiai geriau, jeigu Karaliaučiaus sritis būtų apgyvendinta Sov. Sąjungos vokiečiais. „Die Deutschen als Nachbarn waeren uns sympathisch — vokiečiai kaimynai mums simpatiškesni“. Kartu su

jais Pabaltiję suklestėtų ekonominis gyvenimas.

Aplankęs Latviją ir Estiją, vokiečiai rašo, kad tuose kraštuose labai didelį nuosimtį sudaro tautinės mažumos. Tas ypač pastebima Latvijoje, nes iš 2,6 mil. gyventojų, rusų yra beveik 50%. Kiek geresnė padėtis Estijoje.

Vokietis apgailestauja, kad tarp Pabaltijo valstybių labai dažnai nėra glaudaus bendradarbiavimo, bendros politinės linijos. Štai Estijos min. pirm. Saavisar rugpjūčio mėn. pasirašė sutartį su Sov. Sąjungos vidaus reikalų min. Bakatinu, suteikusią estams atsakomybę ir teisę vidaus ir apsaugos reikaluose. Renkami naujokai sienų apsaugai, policijai. Pasirašytoje sutartyje Talinas pasizadėjo šiuos dalinius, kilius neramumams, panaudoti ir kitose respublikose, taigi Lietuvoje ir Latvijoje.

Estijos prezidentas šią sutartį laiko labai problematine. Jo teigimu, nebuvo kitos galimybės prie artimiausio nepriklausomybės kelio, kaip tik sutikti su Kremliaus reikalavimu. „Tačiau artimiausiuose pasitarimuose su Maskva šią sutartį numatoma naujai peržiūrėti, atsipalaiduojant nuo šio įsipareigojimo“ — pasakė Estijos prezidentas.

MŪSŲ BRANGUS VYRAS IR TĖVELIS

A.†A. LIONGINAS PEČIŪRA

1990 m. lapkričio mėn. 27 d. iš savo šeimos namų iškeliavo į dausas.

JŪRATĖ, AUSTĖ IR GINTĖ

Kūnas pašarvotas Harris laidotuvių namuose, 15451 Farmington Road, Livonia, Michigan. Lankymo valandos ketvirtadienį, lapkričio 29 d. nuo 5 iki 9 val. vakaro. Penktadienį, lapkričio 30 d. nuo 2 iki 9 val. vakaro. Rožinis ir atsisveikinimas 7 val. vakare. Laidotuves įvyks šeštadienį, gruodžio mėn. 1 d. Iš koplyčios velionis bus atlydėtas į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už jo vėlę. Po pamaldų bus nulydėtas į Holy Sepulchre kapines, Southfield, Michigan.

Laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaporackienė. Tel. 313-554-1275.

A.†A. ADELE SHAPUTIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1990 m. lapkričio 28 d., 6 val. ryto. Gimė Lietuvoje, Kaltinėnų parapijoje, Labadžių kaime. Amerikoje išgyveno 61 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus: Petras, marti Joan, Edward, marti Marianne, Fred, marti Dzidra, dukte Sylvia, žentas Gerald Winiecki; dešimt anūkų ir keturi proanūkai. Priklausė Marquette Parko Pensininkų draugijai. Kūnas pašarvotas lapkričio 29 d., ketvirtadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuves įvyks penktadienį, lapkričio 30 d. Iš koplyčios bus atlydėtas į St. Mary Star of the Sea parapijos bažnyčią, 6436 S. Kilbourn Ave., kurioje 10:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę sūnus, dukte, anūkai, proanūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Adolf Funeral Home. Tel. 708-484-4111.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1990 m. lapkričio mėn. 29 d. 5

Rytprūsių vokiečių organizacinė struktūra labai panaši į PLB-nės. Valdybų sastatuose, Tilžės vokiečių s-gos, randama Dora Gerullis, kitur Bertuleit, Kalweith, Naujokat, Pods ir kt. pavardės. Savaitraštis skelbia taip pat Rytprūsių organizacijai priklausančių narių gimtadienius. Čia taip pat yra Sticklorat Margarete, Dumbres iš Klaipėdos, Prenkschnat Selma „aus Pogeigai“ (Motsischken), Pikkuhn Berta iš Gumbinės, Girgsdies Meta, Jurkschat Marta, Ragaischat iš Karaliaučiaus ir t.t. Klaipėdos vokiečių s-ga yra Rytprūsių padalinys. Jo pirm. yra klaipėdiškis J. Preuss. Klaipėdos vokiečių suvažiavimuose netolima Mannheime jis savo kalboje labai aštriai puola Lietuvą ir lietuvius.

Melagis iš savo melagysčių turi tik tą pelną, kad ir tiesą sakant jam niekas nebeteiki.

Aristotelis

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

APLINK MUS

x Darius Polikaitis, dabartinis Dainavos ansamblio meno vadovas, diriguos religiniam koncertui. Dainuos Dainavos ansamblio, gros orkestras, solo giedos Audronė Gaiziūnienė. Koncertas bus gruodžio 16 d., sekmadienį, Brighton Parko parapijos bažnyčioje. Pradžią 3 val. p.p.

x Lietuvių Romos Katalikų labdarių sąjungos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., sekmadienį, 10 val. ryto Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, 511 East 127th Street. Visi kviečiami dalyvauti!

x Šv. Kazimiero seserys kviečia dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaiminta. Šv. Mišios bus trečiadienį, gruodžio 5 d., 1990, 7:00 val. vakare, motiniško namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd.

x LKMF Chicago klubo visuotinis narių susirinkimas įvyks gruodžio 2 d. 12 v. 30 m. Lietuvių Tautiniuose namuose. Po oficialios programos vyks kalėdinės nuotaikos programa ir vaizės. Visos narės prašomos dalyvauti ir prie šventinių dekoruotų stalų pasivaikinti ir pabendrauti. Bus daroma nuotrauka.

x Anglijos lietuvių klubo Chicagoje narių susirinkimas bus šį sekmadienį, gruodžio 2 d. 2 val. p.p., Jaunimo centro mažojoje salėje. Visi nariai ir susirinkimui kviečiami atsilankyti.

x Liet. Vytų choro metinis pokylis įvyks 1991 sausio 12 d. 6:30 val. vak. Šaulių salėje. Visi maloniai kviečiami savo dalyvavimu šį chorą paremti.

x Joniškėčių Labdarybės ir kultūros klubo metinis susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 4 d. 1 val. p.p. Kojak's svetainėje, 4500 S. Talman. Po susirinkimo bus vaizės. Visi kviečiami.

x Šv. Kryžiaus bažnyčioje lietuviškos pamaldos nuo sekmadienio, gruodžio 2 d. prasidės nauju laiku – 9:30 val. ryto. Praneša Šv. Kryžiaus Lietuviškų Pamaldų komitetas.

x „Maironio“ lituanistinė mokykla Lemonte kviečia visuomenę į savo kalėdinį bazarą, kuris įvyks Pasaulio lietuvių centre gruodžio 8-9 d. Bus proga įsigyti dovanėlių, kalėdinių papuošalų ir rankdarbių. Norintieji bazare dalyvauti su savo prekystaliais, kreipkitės į mokyklos direktorę, L. Trinkūnienę, tel. 708-257-5220.

x Select Wines & Liquors, 3018 Hobson Rd., Woodridge, IL 60517 pristato gerimus lietuvių pobūviams urmo kainą. Kreiptis: Vytautas Miceika, tel. 708-969-3880.

x „ŽAIBAS“ NR. 6 – MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 – kreiptis „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-8090.

x Chicago Lietuvos suvalkiečių draugija, kuri dosniai remia kiekvienais metais lietuvišką spaudą, artėjančių Šv. Kalėdų proga atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x L. Vaštokas, Toronto, Kanada, „Draugo“ garbės prenumeratorius ir remėjas daugelį metų, pratęsęs prenumeratą su visa šimtaine ir tokiu prierašu: „... paremiu jus už geras straipsnius ir už žinias iš Lietuvos. Linkiu visiems „Draugo“ bendradarbiams sveikatos ir Dievo palaimos sunkiose valandose. Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!“ Nuoširdus ačiū už mielus linkėjimus ir auką.

x Pratęsė prenumeratą su 10 dol. auka: A. Striauskas, Stasys Predkelis, Alfonsas Pimpė, S. Mesec, V. Klorė, Bronė Lankutis, Bronė Selenis, V. Podzius, Juozas Ūsas, R. Grauzinis, E. Šileikis, K. Rudėnas, Ona Jasas, G. C. Tamkutonis, Malvina Tamošiūnas, Albert Matule, Aug. Ašoklis, Charles Sable, V. Mažeika, Algirdas Janulaitis, Aldona Klimavičienė. Ačiū.

x Pratęsė prenumeratą su 10 dol. auka: Bronė Vasiliauskas, Vytautas Sirgedas, Alfonsas Plepys, Alfonsas Lukas, Pr. Sidzikauskas, J. Petronis, S. Abramavičius, Albinas Morkus, Andrius Bridzius, N. Sabaliūnas, Mykolas Smelstoriū, Janina Stankus, Vincas Salamonas, P. Augaitis, P. O. Banionis, Z. Orvidas. Visiems ačiū.

x Liudas Reivydas, Los Angeles, Cal., Algimantas Mogenis, Quincy, Ill., Valentina Gudis, Chicago, Ill., Julius Balsys, Los Angeles, Cal., Jonas Urbonas, Clawson, Mich., Kazys Kulys, Allendale, N.J., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, remėjai, pratęsdami prenumeratą, pridėjo po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Jei kas turi ir norėtų pakauti Igno Šeiniūso parašytą „Raudonąjį Tvaną“, yra prašomas nusiųsti: Vytauto Didžiojo Universitetui, 233000 Kaunas, Lithuania (siųsti apdraustą). Universitetas bus begaliniai dėkingas.

x Naujų Metų sutikimas rengiamas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Šilta vakarienė, gausūs gėrimai, vidurnaktį – šampanas ir skaniausias šaltas bufetas. Šokiams gros „Vytis“. Informacijai skambinkite: Centrui 708-257-8787 arba R. Riškienai 708-599-2253.

x TRANSPAK perveda PINIGUS, tvarko PALIKIMUS, pigiai perka AUTOMOBILIUS. 2-ju metų garantija VIDEOaparaturai, TELEVIZORIAMS pagal susitarimą. Parduodame kompiuterius, mezgimo, kopijavimo mašinas ir t.t. Visą galimą persiųsti apmokėtu muiu ir pristatyti į namus Lietuvoje. TRANSPAK 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – el. VI 7-7747.

„Knygos Lietuvai“ talkininkai. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro antro konteinerio krovėjai prie Jaunimo centro Chicagoje lapkričio 12 d. Nuotr. Jono Tamulaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SKIRTINGA PADĖKA

Rašyt. Danutė Bindokienė buvo gražiai pagerbta ir apdovanota už paruoštą ir jos sudarytą knygą „Lietuvių valdybos švietimo vadovė Mildos Lenkauskienės ir JAV LB krašto švietimo tarybos pirm. Reginos Kučienės pastangomis. Taip pat buvo pažymėti asmenys, kurie artimai bendradarbiavo arba vienokiu ir kitokiu būdu prisidėjo prie šios knygos išleidimo ir platinimo, kaip Regina Kučienė, „Draugo“ reikalų vedėja St. Dziugas, Kazys Laukaitis ir kiti.

M. Lenkauskienė, kaip šių vaizių šeimininkė, trumpai apibūdino šio pobūvio tikslą, nes artėjant Padėkos dienai ji šias vaizės taip pat pavadino kaip „padėką“, tik turinčią skirtingą mintį. Lenkauskienės žodis buvo trumpas, bet jos padėka PLB valdybos vardu buvo nuoširdžiai išreikšta ir skirta

x G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus nesekrendant per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne)/Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/Čikaga kaina nuo \$1020.00 iki \$1337.00, Vilnius/Berlynas/New Yorkas kaina nuo \$944.00 iki \$1261.00 ir Vilnius/Berlynas/Los Angeles kaina nuo \$1223.00 iki \$1623.00. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

x RUKYTOS MĖSOS GAMINIAI ŠVENTĖMS – aukštos kokybės. Pristatome į namus Lietuvoje – \$84.00, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x „ŽAIBAS“ NR. 10 – skanios rūkytos dešros ir skilandžiai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 4 kg lietuviško skilandžio, 2 kg „Žalgirio“ dešros, 2 kg „Suvalkiečių“ dešros, 1 kg „Sodžiaus“ dešros, 1 kg filė plėvelėje. Pilna kaina \$100.00 – kreipkitės „Žaibas“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-8090.

rašyt. Danutė Bindokienė už jos knarų, vertingą ir gražiai sudarytą knygą „Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje“, kuri yra tinkama kiekvienai lietuvių generacijai kalbančiai lietuviškai ar angliškai.

Vytautas Kamantas, PLB fondo vald. pirmininkas, kuris rūpinosi šios knygos išleidimu, platinimu, plačiau supažindino su knygos išleidimo istorija, buvo atspausdinta 5000 egz., platinimo būdu knyga nukeliavo į 19 kraštų, kur gyvena lietuviai. Kaip patirta, tai išeivijoje vienintelė ši knyga per trumpą laiką buvo išplatinata, išparduota. Buvo gauta iš skaitytojų daug gražių laiškų ir atsiliepimų.

Pabaigoje rašyt. D. Bindokienė visiems padėjo už jai skirtus gražius žodžius, dovanas, kurios buvo įteiktos vaizių metu Mildos Lenkauskienės ir Reginos Kučienės, pasidžiaugė, kad leidinys susilaukė pasisekimo ne tik pas lietuvius, bet ir amerikiečių tarpe. Autorė jau yra davusi sutikimą vienai institucijai šią knygą išspausdinti ir dabartinėje Lietuvoje.

Pokalbyje dar dalyvavo dr. Antanas Razma, Lietuvių fondas, Bronius Nainys „Pasaulio

x Už a.a. agr. Stasę Tallat-Kelpšienę vienerių metų mirties sukaktyje šv. Mišios bus aukojamos gruodžio 1 d., šeštadienį 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome draugus, gimines ir pažįstamus tą dieną pasimelsti už a.a. Stasę. Šeima.

x Už a.a. Bernardą Prapuolenę-Chlebinskię šv. Mišios bus laikomos šį seštadienį gruodžio 1 d., 10 v.r. Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje. Visi jos gimines yra kviečiami už ją pasimelsti.

x „Maironio“ lit. mokykla Lemonte nuoširdžiai dėkoja Birutei ir Algiiui Augaičiams už dovanotą popierių, kurį mokykla galės naudoti ištisus mokslo metus.

x Kviečiame visus į PLB Lemonto skyriaus rengiamas Kūčias PL centre, Lemonte, sekmadienį, gruodžio 16 d., 5 v.v. Rezervacijoms skambinkite Sušinskams: 708-257-7114.

x Ateitininkų Kūčios sekmadienį, XII 23, 3 v.v. Jaunimo centre. Vietas užsakyti 708-499-2447, 708-424-4150.

x Liet. Mot. Fed. Čikagos klubų kalėdinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 d. 12:30 v. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Narės kviečiamos ir laukiamos.

lietuvių“ redaktorius ir dr. Edm. Lenkauskas.

St. Dz-as

ADVENTINIAI POKALBIAI

Mūsų išeivijos spaudoje, radijo programose, renginiuose kasdieniniame gyvenime nuolat palaikant asmeninius ryšius, stambiai figūruoja Lietuvos lietuviai ir jų gyvenimas. Be ryšio su jais, su Lietuva, atrodo, kad mes savęs neįsivaizduojame. Pripažįstant jog taip yra, ir tradiciniai Cicero šv. Antano parapijos rengiami adventiniai pokalbiai pasuko ta linkme. Kiekvieną Advento sekmadienį, pradedant gruodžio 2 d., parapijos salėje, po 11 val. lietuviški Mišių pokalbius tomis temomis praves šių sričių žinovai.

Gruodžio 2 d. ses. Ona Mikailaitė kalbės tema, kurią jau kurį laiką ypatingai domina ir kuria ji jau yra sukaupęs nemažą medžiagą: „Lietuviams būdingas dvasingumas“. Turintis magistro laipsnį iš teologijos, ses. Mikailaitė, redaguodama pal. Jurgio Matulaičio užrašus, turėjo progos susipažinti su įvairiais dokumentais, aprašymais bei studijomis apie lietuviams būdingą dvasingumą. Ji taip pat seka jo aprašais ir dabartinėje Lietuvoje leidžiamoje religinėje literatūroje. Klausydamiesi apie jos pastebėjimus, kurie lietuviams atpažinti ir savame dvasiniame gyvenime ir be abejo sužinosime ką naujo.

Gruodžio 9 d. kalbės kun. Kestutis Trimakas, jau kelintą kartą lankęsis Lietuvoje tiek psichologijos profesionalų iškvietimu, tiek ir atgimstančiosios Lietuvos Bažnyčios iškvietimu. Prieš porą savaitių grįžęs iš savo vėliausios kelionės, jis kalbės apie dabartines dvasines nuotaikas, religinius poreikius Lietuvoje. Jo besiklausydami ne tik suartėsime su Lietuvos tikinčiaisiais, bet būsim ir asmeniškai dvasiniai patirinti.

Gruodžio 16 d. girdėsime kun. Antaną Saulaitį, SJ. Jis yra Lietuvių jėzuitų provincijos išeivijoje ir priklausio Vysk. P. Baltakio Lietuvių sielovados tarybai. Du kartus lankęsis Lietuvoje ir per daugelį metų palaikęs asmeniška ryšį su Lietuvos dvasiškia ir pasauliečiais, jis turi gerą patirtį tiek Lietuvos Bažnyčios, tiek ir išeivijos lietuvių pastoracijos. Reguliarai vykdamas padirbėti ir Brazilijos misijose, jis be Š. Amerikos katalikybės patyrimo turi ir Pietų Amerikos katalikybės patirtį. Jo tema, jungianti visas šias perspektyvas, bus: „Sekuliarizacija ir fundamentalizmas Lietuvoje ir išeivijoje“.

Gruodžio 23 d., paskutini

Advento sekmadienį, kalbės kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Būdamas teologas-filosofas, jis iš tos perspektyvos kalbės tema: „Dievo įkūnijimo prasmė žmogaus antropologinei sampratai“. Jis sako: „Klystame, jei norime Kalėdas suprasti kaip žmogiško gimimo įvykį... Kalėdose susiduriame su negalimybe: Dievas įsikūnija žmogumi“. Jis tuomet pagvilvens kaip Dievo įsikūnijimas paveikia žmogaus savipratą, jo fizinį gyvenimą, jo lytinį skirtumą, jo santykiavimą su kitais.

Kaip matyti, visos temos aktualios ir prelegentai – savų sričių žinovai. Visi ruošiasi kalbėti trumpai, paliekant laiko klausimams. Be to, atėjus salen iš bažnyčios, lauks šilta kava su pyragais. Numatoma pradėti 12 valandą ir kviečiame ne tik parapičius, bet ir Chicago apylinkių lietuvių atvykti pas mus dvasiniai atsigalvinti ir pasisvečiuoti.

a.j.z.

ARMONIKOS KONCERTAS

Lietuvos televizijos ir radijo ansamblis Armonika praeitą savaitgalį Chicagoje turėjo net tris koncertus Jaunimo centro salėje. Sekmadienio koncerto metu buvo pilna salė ir galerija. Ansamblį į JAV atkvietė Amerikos lietuvių radijas, vadovaujamas Anatolijaus ir Pranės Šlutų. Atskrido 13 žmonių, solistai V. Vaičiulytė, N. Kniukštaitė, J. Valuckas ir R. Kaspariūnas, instrumentalistai: R. Legaudas (tribūna), A. Jonušas (birbynė), mušamieji A. Klimka, smuikai G. Butautas, P. Grudžinskas, A. Klimas, A. Aliušas (kontrabasas) ir akordeonu grojęs ansamblio vadovas St. Liupkevičius. Visi, išskyrus vieną, profesionalai. Ansamblis gyvuoja jau 21 m., jo įkūrėjas V. Juozapavičius.

Armonikos ansamblis jau yra pasiekęs tarptautinio garso. Su koncertais jie buvo iškviesti į Vokietiją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Siriją, Jordaną, Ispaniją, Kanadą. Pirmą kartą atkvietė į JAV pernai čia turėjo 15 koncertų, o šiemet koncertai Dayton, St. Petersburg, Sany Hills, Madison, Los Angeles. Iš Lietuvos jie išskrido spalio 12 d., o grįž į Lietuvą gruodžio 3 d.

Jų repertuaras Chicagoje buvo labai turtingas. Štai jų pavadinimai: Parovėjos suktnis, Ir atskrido sakalėlis, Mažam kambarėly, Vanagienės polka, Lopšinė gimtinei ir motinai, Kvietimas į Sūdūvą, Vo klykė pėmpė, Negerk trečios, Kaip uliojo mūs senoliai, Ir sudie mergužele, Polka, Tėviškės bitelė, Obelis, Tik apie jį galvoju, Buvo naktys šv. Jono, Tranki polka, Išėjau tik dienei, Kaiėjau keleliu, Linai, Namų šilima, Šulynis, Galalių gegužinė, Trys žuolai, Kur žydi grikliai, Kur lyguma lig debesu, Sugrįšiu tau sakiau, Sodinkink grietinis, Tau sesute, Tėvyne nusilenkus, Kur tie darželiai, Vai ko nusizvengei.

Čia visą laiką grojo Armonikos orkestras. Tarpais išjungę solistę, buvo duetų ir kvartetų. Gausu kūrinių patriotinėmis nuotakomis, netrūko romantikos, nemažai liaudiškų harmonizuotų dainų. Buvo džiukiškų, žemaitiškų, aukštaitiškų, suvalkiečių. Čia buvo kompozicijos Juozapavičio, Mikalausko, Vanagaičio, Liupkevičiaus, Marjono Mikalausko, Baltrėno ir eilės kitų. Kūriniai buvo atliekami linksmi, su vaidybiniais judesiais, mimika ir gestų išraiška.

Daug gyvumo įnešė jų pranešėjas televizijos režisierius Arvydas Ilginis, jungdamas net ir anekdotų. Lietuvoje viena parduotuvė buvo pavadinta Kestutis ir Birutės vardu, bet kai joje buvo tuščios lentynos, tai kažkas pasiūlė pavadinti Adomo ir Ievos vardu. Kodėl Sovietų Sąjungoje imta drausti

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– Lietuvių Bendruomenės pagalbos Lietuvai vėjas vasaros metu buvo vykdomas Montrealyje. Komitetą sudarė pirm. Bronius Niedvaras, izd. Kostas Toliušis, nariai Vytautas Gruodis, Vincas Piečaitis, Arūnas Staškevičius ir Juozas Šiaučius.

– A.a. Vincas Lietuvininkas, 85 metų amžiaus, mirė spalio 25 d. Montrealyje. Po pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Nuliūdime liko dvi dukros, vaikai, dvi seserys, brolis ir kiti artimieji.

– A. a. Petras Jokšas, 82 metų amžiaus, mirė spalio 20 d. Viktorijos ligoninėje Londone, Ont. Velionis buvo kilęs iš Vainuto valst., Tauragės apskr. Buvo visą laiką parapijos komitete ir taryboje. Bažnyčios priežiūroje buvo vienas iš svarbiausių asmenų ir daugiausia nusielpinusių parapičių. Pamaldas atlikė ir pamokslą pasakė klebonas kun. K. Kakevičius. Atsisveikinimo kalbą pasakė parapijos tarybos pirm. A. Petrašiūnas. Per pamaldas giedojo „Pašvaistės“ choras, vadovaujamas R. Vilienės. Liko žmona Mirta, du sūnūs ir duktė su šeimomis.

– Rūta Kuraitė iš Windsor, Ont., baigė teisės mokslus ir pradėjo dirbti didelėje advokatų firmoje. Tai jau antra Kuraitė, baigusi teisę.

– Dr. Jean-Louis Caron, kuris Lietuvoje padarė sudetingą operaciją H. Čepui, buvo pagerbtas rugpjūčio 29 d. Dalyvavo apie 20 svečių, tarp jų ir lietuviams atstovavo Montrelio LB apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius. Jis perskaitė Čepų padėkos telegramą dr. Caron ir dr. Emos, kuris tai organizavo. Čepą rengiamasi atgabenti gydymuisi į Kanadą.

– Tautos šventė Montrealy paminėta rugpjūčio 9 d. Šv. Mišias atnaujo kun. J. Kubilius, pasakęs ir atitinkamą pamokslą. Giedojo Aleksandro Stankevičiaus vedamas choras ir porą giesmių Stasys Liupkevičius su savo dukromis Ugnė ir Audra iš Lietuvos. Meninei daliai vadovavo šaulių pirm. Augustinas Mylė, paskaitą skaitė dr. Donaldas Gedrikas.

gerti? Užtat, kad nebėra užkandos. Čia jūs mokate už koncertą dolerius, bet gi mes ten gauname po du svarų rublių. Vieno kolūkio vardas buvo Pirmyn į komunizmą. Dabar parenkamas vardas – Atgal iš komunizmo. Pasakė ir monologą apie besivąnjančius pirtininkus.

Publika kvatojo, skambėjo šauksmai. Besikirstydami visi gyrė koncertą, o kai kurie net buvę po du kartus. Maloniai skambėjo partizanų daina, o pabaigoje jaudino melodija apie Gedimino kalnė keliama trišpalvė ir apie maldas prie Aušros Vartų.

Ansamblio dalyviai atsidėkodami už pakvietimą, apvainikavo Anatolijų ir Pranę Šlutas tautinėmis juostomis ir labai dėkojo už vaišingumą tų šeimų, kuriose jie buvo sustoję. Jiems padėka buvo išreikšta gėlių puokštėmis ir iškvietajų Šlutas šiltais žodžiais. Publika dar galėjo pabendrauti kavinės vaizės.

Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėstas. 9 v.r. iki 1 val. d.